

ECO ART

5 Introducere

Marilena Preda-Sânc

6 Ecologia imaginii. Cosmetizarea realității și manipularea digitală

Ciprian Ciuclea

9 Natural Histories.

Traces of the Political

Ileana Pintilie

13 ArtForest Sângeorz Băi

Mălina Ionescu

17 Proiecte Ecologice

Wanda Mihuleac

20 Toporul și Fărășul sau

Harta și Teritoriul

Aurelia Mocanu

24 Michael Goldgruber:

natura sub control

Olivia Nițiș

26 De la ritual local la high tech

global: ecologia comună a naturii și

tehnologiei în arta bulgară

Boryana Rossa

32 FUTURE FORCE GEO

SPECULATORS

Ellen Rothenberg

35 Grădina elvețiană ca lucrare

de artă totală

Anca Sinpălean

38 PRUT –

proiect de fotografie documentară

Cristina Stoenescu

40 Corpuri ciudate, natură ciudată:

Artivismul corporal și ecologic al Lenkái

Klodová și Zdeněi Kolečková

Martina Pachmanová

48 ORIZONT: Cum percepem

McDonald's, Statuia Pompierilor și

peisajul după Copșa Mică și Retezat?

Ioan Augustin Pop

50 Landscapes of the Narrative.

Performance și arhitectură în spațiul

urban

Andreea Căpitănescu

PORTOFOLII

53 Dreadful Thread-full

Raluca Băloiu

54 Shape(s) & Head(s)

Raluca Băloiu

56 Despre arta mea

Roxana Trestioreanu

58 Antropomorfism și visuri despre

pământ și plante. Gânduri despre

practica mea artistică

Delia Popa

60 TrAUM: KOMPOSITIONEN

Victor Velculescu

62 Fir, fire, firesc

Dorina Horătău

64 Transgenic Body

Maria Alexandra Răducanu

65 BLOCK/

Green Forest/ Red Forest

Georgian Bărbieru

66 Eco-Art, proiect personal

Marilena Preda-Sânc

EXPOZIȚII ÎN ROMÂNIA

68 Cătălin Bălescu.

Scara lui Pontormo rămâne accesibilă

Mihaela Velea

70 Bogdan Mateiaș: Istorie regăsite

Mădălina Mirea, Marilena Preda-Sânc

72 Emilia Persu: I Sight

Emilia Persu, Suzana Dan

EXPOZIȚII INTERNAȚIONALE

75 Erosion:

Lucrările lui Leonard Ursachi

Emily O'Leary

76 Alexandra Pirici: Co-natural

Dana Altman

80 FIORDUL ȘI MUNTELE.

A privi prin lentila ecologiei profunde

Kristin Astrup Aas și Kjersti Vetterstad

85 Berlin Compost Pile

Rareș Grozea

DEZBATERE

90 Estetica ecologică:

Activismul ca formă de artă

Mihai Plămădeală

92 Low art. Anti-corelaționism

și enactivism în artă

Marius Stoica

98 Multiloguri despre prezent

Barbora Švehláková

INTERVIU

104 Interviu cu Liliana Țuroiu, preșe-

dintele ICR: Creativitatea este resursa pe

baza căreia omenirea se va dezvolta mai

departe

IN MEMORIAM

108 Alexandra Titu

Magda Cârnci, Adrian Guță, Olivia Nițiș,

Marilena Preda-Sânc

RECENZII

110 City Primeval.

New York, Berlin, Prague

Rareș Grozea

111 Romanian Literature as

World Literature

Igor Mocanu

ECO ART**5 Introduction**

Marilena Preda-Sânc

6 The Ecology of the Image. Cosmeticizing Reality and Digital Manipulation

Ciprian Ciuclea

9 Natural Histories.**Traces of the Political**

Ileana Pintilie

13 ArtForest Sângeorz Băi

Mălina Ionescu

17 Ecological Projects

Wanda Mihuleac

20 The Axe and the Dustpan or the Map and the Territory

Aurelia Mocanu

24 Michael Goldgruber:**Nature Under Control**

Olivia Nițiș

26 From the Local Ritual to the Global High Tech: The Shared Ecology of Nature and Technology in Bulgarian Art

Boryana Rossa

32 FUTURE FORCE GEO SPECULATORS

Ellen Rothenberg

35 Swiss Garden as Total**Work of Art**

Anca Sinpălean

38 PRUT – documentary photography project

Cristina Stoenescu

40 Strange Bodies, Strange Nature: Corporeal and Environmental Artivism of Lenka Klodová and Zdena Kolečková

Martina Pachmanová

48 ORIZONT: How Do We Perceive McDonald's, the Monument of the**Firemen, and the Landscape After Copșa Mică and Retezat?**

Ioan Augustin Pop

50 Landscapes of the Narrative. Performance and Architecture in the Urban Space

Andreea Căpitănescu

PORTFOLIOS**53 Dreadful Thread-full**

Raluca Băloiu

54 Shape(s) & Head(s)

Raluca Băloiu

56 On My Art

Roxana Trestioreanu

58 Anthropomorphism and Dreams of Earth and Plants. Thoughts on My Artistic Practice

Delia Popa

60 TrAUM: KOMPOSITIONEN

Victor Velculescu

62 Thread, Threads, Naturally

Dorina Horătău

64 Transgenic Body

Maria Alexandra Răducanu

65 BLOCK/ Green Forest/ Red Forest

Georgian Bărbieru

66 Eco-Art, Personal Project

Marilena Preda-Sânc

EXHIBITIONS IN ROMANIA**68 Cătălin Bălescu. Pontormo's Stairs Remain Accessible**

Mihaela Velea

70 Bogdan Mateiaș: Recovered stories

Mădălina Mirea, Marilena Preda-Sânc

72 Emilia Persu: I Sight

Emilia Persu, Suzana Dan

EXHIBITIONS ABROAD**75 Erosion: Works by Leonard Ursachi**

Emily O'Leary

76 Alexandra Pirici: Co-natural

Dana Altman

80 THE FJORD AND THE MOUNTAIN. Looking Through the Lens of Deep Ecology

Kristin Astrup Aas și Kjersti Vetterstad

85 Berlin Compost Pile

Rareș Grozea

DEBATE**90 Eco Aesthetics: Activism as an Art Form**

Mihai Plămădeală

92 Low Art. Anti Correlationism and Enactivism in Art

Marius Stoica

98 Multilogues on the Now

Barbora Švehláková

IN MEMORIAM**108 Alexandra Titu**

Magda Cârnelci, Adrian Guță, Olivia Nițiș, Marilena Preda-Sânc

BOOK REVIEWS**110 City Primeval. New York, Berlin, Prague**

Rareș Grozea

111 Romanian Literature as World Literature

Igor Mocanu

ECO ART

ECO ART

Lea Rasovsky, *Bubblegun of Sweet Surrender* din seria *SoftWar*. Obiect gonflabil, 2,5 m/ 6,5m/ 3 m.
Prin amabilitatea artistei.

Lea Rasovsky, *Bubblegun of Sweet Surrender* from the series *SoftWar*. Inflatable object, 2,5 m/ 6,5m/ 3 m.
Courtesy of the artist.

Introducere

Text Marilena Preda-Sânc

Multiplele democrații contemporane păstoresc, între political correctness și mai mult teoretice eforturi de universalism etic, o lume bulversată în care confruntările armate, războaiele hibride, pentru teritorii, piețe de desfacere, petrol etc. sunt prezente și produc istorii geo-politice pline de suferință pentru om și viața planetei.

În goana după prosperitatea imediată, se uită că pământul, ca organism viu, are grad limitat de durabilitate și că rănilor pe care i le provocăm pot ajunge să ne distrugă pe noi și lumea în care trăim.

Cred că această stare de fapt a contribuit la diversificarea conceptelor și practicilor artistice care s-au dezvoltat din Land Art. Dimensiunea estetică, introvertită sau demiurgică în relația artist-natură și reflectată în environment-urile anilor '60-70, a devenit tot mai participativă-militantă centrată pe lived-and-relational aesthetics în arta contemporană. În ultimile două decenii, numeroase studii critice, acțiuni performative, instalații urbane site-specific realizate cu materiale naturale și reciclabile, conversii de spații industriale, abandonate, în zone culturale verzi, lucrări media și evenimente expoziționale transdisciplinare, au ca scop conștientizarea, educația și acțiunea pentru protejarea mediului și calitatea vieții în epoca digitală globalizantă.

Un eveniment artistic vizionar, complex și emblematic în acest sens s-a desfășurat în 2015 la ZKM (Zentrum für Kunst und Medientechnologie) Karlsruhe, și mă refer la proiectul *Globale*, concept Peter Weibel, care a inclus o serie de expoziții, a căror tematică analizau efectele globalizării în epoca digitală și prezentau, din perspectivă antropologică și geo-politică, istoriile unei umanități aflată în procesul de modelare a unei noi identități, mai responsabile de soarta planetei.

Grupuri hibride de artiști și oameni de știință, sociologi, realizează proiecte multimediale in situ sau virtuale, provoacă dezbateri, gândesc holistic pornind de la ipoteze euristic-possibile în căutarea unor modele de viață și conviețuire cu realitatea într-un viitor postcolonial și posthuman.

Eco-Art, în acest context, aglutinează forme de artă, generează atitudini, un mod constructiv de a gândi, a imagina o lume, o casă pentru viu.

Introduction

en

The multiple modern democracies are riding herd, between political correctness and more theoretical efforts of ethical universalism, on a topsy-turvy world marked by the presence of armed confrontations, hybrid wars for territories, markets, oil, etc., delivering geo-political histories full of suffering for both man and the life of the planet.

In the rush for immediate prosperity, one forgets that the Earth, as a living organism, has a limited degree of endurance, and that the wounds we cause it can end up destroying us and the world we live in.

I believe that this state of affairs has helped diversify the concepts and artistic practices originally stemming from Land Art. The aesthetic, introverted, or demiurgic dimension in the relationship between artist and nature and reflected in the 1960s and 1970s environments has become increasingly participative-militant, centered on lived-and-relational aesthetics in contemporary art. Over the past two decades, many critical studies, performative actions, site-specific urban installations made with natural and recyclable materials, abandoned industrial spaces turned into green cultural areas, media works and transdisciplinary exhibitions have been aimed at raising awareness, education and action to protect the environment and quality of life in the globalized digital age.

In this vein, a visionary, complex, and emblematic event was held in Karlsruhe in 2015 at the ZKM (Zentrum für Kunst und Medientechnologie). I am talking about the *Globale* project, a concept by Peter Weibel, which included a series of exhibitions whose themes analyzed the effects of globalization in the digital era and presented, from an anthropological and geo-political perspective, the histories of humanity in the process of forging a new identity, more responsible for the fate of the planet.

Hybrid groups of artists, scientists and sociologists, carry out in situ or virtual multimedia projects, engage in debates, think holistically starting from heuristically possible assumptions in search of models of living and cohabiting with reality in a postcolonial and posthuman future.

Eco-Art, in this context, blends forms of art, generates attitudes, a constructive way of thinking, of imagining a world. It provides a home for the living.

Translated by Roxana Ghiță

Ecologia imaginii. Cosmetizarea realității și manipularea digitală

Text Ciprian Ciuclea

Camera TV pe suprafața Lunii – imaginea AS11-40-5907.
Programul Apollo 11, caseta completă 40/S cu film Hasselblad.
Scanare digitală din 2004 realizată de JSC/ 20 iulie 1969. Credite
foto: NASA/JSC, Arizona State University.
TV Camera on Lunar Surface – image AS11-40-5907. Apollo 11
Program, full tape 40/S on Hasselblad film. Digital Scanning
dating to 2004 completed by JSC on the 20th of July 1969. Photo
credits: NASA/JSC, Arizona State University.

După multe amânări și depășiri de bugete, pe 24 aprilie 1990, NASA lansa pe orbita joasă a Pământului telescopul spațial Hubble (HST), devenind în scurt timp cel mai versatil instrument, vital pentru cercetători dar și un excelent model de popularizare a informațiilor despre univers publicului larg. Cu instrumente de înregistrare a datelor în spectrul vizibil al luminii, infraroșu și ultraviolet, Hubble a furnizat unele dintre cele mai detaliate imagini realizate vreodată cu structuri ale universului, permițând o vedere profundă a spațiului și relației sale cu timpul. Dincolo de importanța lui științifică (cu ajutorul lui s-a determinat cu precizie rata de expansiune a universului sau certificarea faptului că mai toate galaxiile conțin găuri negre în centru), telescopul va schimba în mare măsură percepția generală asupra realității imediate și, ajutat de dezvoltarea internetului (în 1991 se anunță World Wide Web), va crea certitudinea unei lumi dinamice, misterioase și fascinante, dincolo de proiecțiile noastre culturale. Imagini precum interacțiunea galaxiei spiralate UGC 1810 cu vecina sa UGC 1813 au devenit iconice. Marea majoritate a acestor imagini care ajung în spațiul public sunt puternic prelucrate și cosmetizate pentru că în varianta lor inițială, brută, desaturată, dar încărcată de informații extrem de importante pentru astronomi, ele nu prezintă prea mult interes. Într-un cuvânt, sunt neatractive. Instrumentele care înregistrează aceste date sunt construite pentru a furniza date specializate, științifice, pentru a studia anumite procese fizice. Un argument ar fi că aceste date reflectă întrucâtva o realitate obiectivă, că sunt eliminate din start diversele intenții de manipulare, că scopul lor este acela de a prezenta certitudini. În sprijinul acestor

The Ecology of the Image. Cosmeticizing Reality and Digital Manipulation

en
After many delays and much overspending, on April 24, 1990, NASA launched the Hubble Space Telescope into the Earth's low orbit. It soon became their most versatile instrument, indispensable for researchers but also an excellent means of making information about the universe available to a wider audience. Equipped with instruments that gather data on the visible spectrum, infrared, and ultraviolet light, Hubble produced some of the most detailed images ever captured of the universe's structures, allowing for a deep view of space in relation to time. Besides its scientific relevance (with its help, scientists could precisely determine the rate of expansion of the universe and confirm the fact that pretty much all galaxies have a black hole at their center), the telescope would greatly affect the general perception of immediate reality and, in tandem with the advent of the internet (the World Wide Web becomes publicly available in 1991), convey the certainty of a dynamic, mysterious, and fascinating world lying outside our cultural projections. Images like the interaction between the swirling galaxy UGC 1810 and the neighboring UGC 1813 have become iconic. The vast majority of the images that enter the public sphere are strongly enhanced and cosmetized, because in their initial versions – raw, desaturated, yet loaded with valuable information for astronomers – they don't present much interest. In a word, they're unattractive. The instruments that record the data in question are designed to offer specialized, scientific information for the study of physical processes. One argument is that this data reflects an objective reality, that intentions of manipulation are relinquished from the start and that their purpose is to present facts. With this in mind, resolutions aimed at regulating image manipulation and

Natural Histories. Traces of the Political

Text Ileana Pintilie

Natural Histories. Traces of the Political

Curator: Rainer Fuchs

Artiști: Jonathas de Andrade, Mirosław Bałka, Heimrad Bäcker, Anca Benera & Arnold Estefan, Joseph Beuys, Marcel Broodthaers, Matthew Buckingham, Mark Dion, Stan Douglas, Andrea Geyer, Ion Grigorescu, Hans Haacke, Candida Höfer, Sanja Iveković, Alfredo Jaar, Sven Johne, Nikita Kadan, Tatiana Lecomte, Christian Kosmas Mayer, Isa Melsheimer, Mario Merz, Christian Philipp Müller, OHO Gruppe, Hélio Oiticica, Anri Sala, Sigma Gruppe, Margherita Spiluttini, Ingeborg Strobl, Sandra Vitaljić, Lois Weinberger, Christopher Williams

MUMOK, Viena

septembrie 2017 – ianuarie 2018

Natural Histories. Traces of the Political

Natural Histories. Traces of the Political

Curator: Rainer Fuchs

Artists: Jonathas de Andrade, Mirosław Bałka, Heimrad Bäcker, Anca Benera & Arnold Estefan, Joseph Beuys, Marcel Broodthaers, Matthew Buckingham, Mark Dion, Stan Douglas, Andrea Geyer, Ion Grigorescu, Hans Haacke, Candida Höfer, Sanja Iveković, Alfredo Jaar, Sven Johne, Nikita Kadan, Tatiana Lecomte, Christian Kosmas Mayer, Isa Melsheimer, Mario Merz, Christian Philipp Müller, OHO Gruppe, Hélio Oiticica, Anri Sala, Sigma Gruppe, Margherita Spiluttini, Ingeborg Strobl, Sandra Vitaljić, Lois Weinberger, Christopher Williams

MUMOK, Vienna

September 2017 – January 2018

Alfredo Jaar, *Untitled (Water)*, 1990. Video instalație.
Alfredo Jaar, *Untitled (Water)*, 1990. Video installation.

Conceptul expoziției, așa cum a fost el formulat de curatorul Rainer Fuchs, aduce în discuție reprezentarea naturii, pusă în legătură cu evenimentele istorice și cu procesele sociale, propunând înțelegerea naturii în istoricitatea ei. Dezvoltată pe trei niveluri din totalul de spații ale muzeului vienez, expoziția aducea în discuție problemele complexe ale relației oamenilor cu natura de-a lungul ultimului secol, începând cu neoavangarda, situată pe un teren de opoziție față de aceasta, luând apoi în discuție natura privită din perspectiva colonialismului sau a

en

The exhibition concept, as formulated by curator Rainer Fuchs, brings into discussion the representation of nature, connected with historical events and social processes, advocating for an understanding of nature in its historical dimension. Displayed on three floors of the Viennese museum, the exhibition tackled the complex problems of humanity's

Sanja Iveković, *Resnik*, 1994. Video instalație.

Sanja Iveković, *Resnik*, 1994. Video installation.

holocaustului, dar și a diverselor persecuții care au generat fie fuga, fie rezistența în fața lor sau, în final, pur și simplu spolierea naturii și decăderea ei, generând scenarii dintre cele mai sumbre (a se vedea proiectele Ancăi Benera și ale lui Arnold Estefan).

Astfel, perspectiva curatorială propune o analiză critică a conceptului de natură, care și-a pierdut inocența în societatea în care trăim, punând în lumină faptul că până și peisajele cele mai suave pot ascunde traume ale trecutului istoric mai îndepărtat (colonial) sau mai recent (holocaustul). Referințele la colonialism sunt destul de numeroase în această expoziție, completându-se unele pe altele: „coridorul” de la intrarea în MUMOK, creat de către artistul elvețian Christian Philipp Müller și realizat din plante importate din America de Sud, apare ca un fel de introducere în temă, reamintindu-ne împrejurările tulburi în care europenii au pus stăpânire pe acest continent, fotografiile Margheritei Spiluttini luate în sălile pictate exotice în stil rococo, de Johann Wenzel Bergel la Abația din Melk, unde au fost create niște spații pentru relaxarea călugărilor sau, nu în ultimul rând, fotografiile Candidei Höfer făcute în diverse grădini zoologice, mostre ale unei moșteniri coloniale în mentalitate – îngrădirea libertății animalelor sălbatice și domesticirea naturii.

Natura, ca un teren de opoziție al neoavangardei, a pus față în față grupul timișorean Sigma și grupul sloven OHO, ambele din anii '70, cu un discurs oarecum asemănător. Dacă grupul sloven a fost alcătuit din

en

relationship to nature during the last century, beginning with the neo-avant-garde, which situated itself in opposition towards it, then examining nature from the perspective of colonialism or the Holocaust, but also of various persecutions that led to either flight or resistance or, in the end, simply the pillaging and decay of nature, leading to the grimmest scenarios (see Anca Benera and Arnold Estefan's projects).

The curatorial perspective proposes, therefore, a critical analysis of the concept of nature, which has lost its innocence in our living society, highlighting the fact that even the most beautiful landscapes can harbor hidden historical trauma, from the more distant (colonial) to the more recent past (the Holocaust). References to colonialism are quite numerous in this exhibition, building on one another: the “corridor” at the entrance into MUMOK, made by Swiss artist Christian Philipp Müller and assembled from plants imported from

ArtForest Sângeorz Băi

Text Mălina Ionescu

Cristiana Russu, *Domnișoarele mesteacăn*, instalație land-art 2010. Dimensiuni variabile. Credite foto: Maxim Dumitraș. Prin amabilitatea artistului și a MACSB – Muzeul de Artă Comparată Sângeorz Băi.

Cristiana Russu, *The Birch Demoiselles*, land-art installation 2010. Variable dimensions. Photo credits: Maxim Dumitraș. Courtesy of the artist and the MACSB – The Comparative Art Museum Sângeorz Băi.

Festivalul de land art de la Sângeorz Băi este un fenomen singular în peisajul artistic românesc, ca amploare și continuitate. Primele tabere de creație (pictură și sculptură) au fost organizate de UAP – Cenaclul Tineretului în 1978 și apoi în 1984, în formula specifică acelor timpuri dar având parte de contribuția esențială și indispensabilă a artistului Maxim Dumitraș, care coordonează în continuare simpozionul până în prezent. După 1989, moment care a însemnat, pentru majoritatea taberelor, începutul sfârșitului, tabăra de pictură și sculptură de la Sângeorz Băi a început să fie organizată anual, iar lucrările artiștilor care au participat la aceste tabere au stat la baza colecției impresionante de artă contemporană a Muzeului de Artă Comparată, parte a Complexului Muzeal Bistrița din 2007. După fondarea acestei colecții publice, a cărei formare a urmat constant un program – de afinități de atitudine – asu-

ArtForest Sângeorz Băi

en

The land art festival in Sângeorz Băi is a unique phenomenon in the Romanian cultural landscape in its magnitude and continuity. The first editions (the summer workshops in painting and sculpture) have been organized by the Youth Organization of the Artists' Union in 1978 and in 1984, in the specific formula of the time but with the major support of artist Maxim Dumitraș, who later became – and still is – the sole coordinator of the symposium. The shift in political context brought by the revolution of 1989 has meant a cessation in activity for most such symposia and workshops, but the Sângeorz Băi symposium became annual and gradually formed the impressive contemporary art collection for the future Comparative Art Museum, founded in 2007 and part of the Bistrița Museum. After the opening of this public collection, in 2008 the organizer has transformed the symposium in a land art summer festival. Now at its 11th edition (and the 30th summer workshop), ArtForest is representative for the tradition, so rich and important in Romania, of summer workshops, their artistic communities and most importantly, for the type of stylistic unity formed around a specific location. The workshops from Tescani, the earlier "school" from Poiana Mărului, the sculpture symposia from Măgura, Săliște and Galați and, going ever further back, the artistic community from Balcic, they have all meant frameworks for a shift, definition or formation of an artistic attitude. In time, at Sângeorz an artist community was formed and it continues to grow as a relatively coherent group, as an art village, a sculpture park and a documentary archive are being built. The Sângeorz Băi symposium demonstrates, by fulfilling it to the maximum, the full potential of such a phenomenon.

In Sângeorz Băi, both summer symposium and Comparative Art Museum are essentially – and assumedly programmatic – linked to the place itself, from the beginning regarded as much more than a physical framework. The place itself generates, with all its meaning and profound sense, the connection with the deep

Mihai Perca, *Un metru de fericire*, 2014. Lemn culoare, metal, dimensiuni variabile.
Credite foto: Maxim Dumitraș. Prin amabilitatea artistului și a MACSB – Muzeul de Artă Comparată Sângeorz Băi.

Mihai Perca, *A Meter of Happiness*, 2014. Wood, color, metal, variable dimensions. Photo credits: Maxim Dumitraș. Courtesy of the artist and the MACSB – The Comparative Art Museum Sângeorz Băi.

gul edițiilor simpozionului, Maxim Dumitraș, Nicolae Fleissig, Theodor Moaru, Adrian Chira, Ștefan Pelmuș, Vasile Rață, Gheorghe Zărnescu, Cosmin Năsui, Vlad Ciobanu, Vasile Mureșan Murivale, Cătălin Oancea, Florin Ciubotaru, Mihai Balko, Dorel Găină, Napoleon Tiron – ca să numim doar pe câțiva – răspund locului și spiritului său în mod necesar diferit, pentru că specificul locului este în primul rând de a se plasa în afara a tot ceea ce este construcție culturală, dincolo sau deasupra contactul direct cu natura și cu structura primordială a interacțiunii cu ea. Starea de enclavă este asumată ca necesară. Se explică astfel de ce de cele mai multe ori intervenția în peisaj practică de artiști nu poartă încărcătura dramatică a urgenței demersului ecologist, nu militează pentru o atitudine și nu incriminează alte atitudini distructive cu efecte asupra mediului. Alterarea, schimbarea și distrugerea nu sunt amenințări vizibile, nu au ajuns încă până acolo. Locul comun al refugiului, al paradisului neîntinat, departe de astfel de amenințări, devine un loc din ce în ce mai puțin comun al timpurilor noastre, dar la Sângeorz Băi el este

en

True Measure, by Maxim Dumitras – the artist who is the motor of these symposia – an artwork and subsequent series of playful interventions which aim at defining this reality and the correct way of relating to it.

This state of paradise, enclave, oasis in which for both individual and artist it is possible to reconnect with nature and with an original rural civilization can be either surprising or a choice. The artists relate to the context with predictable joy and enthusiasm, and their attitudes are coherent and unified by a common denominator – not on a stylistic level, as is the case with the Magura workshops, to give the most relevant example. Magura has meant a (re)definition of the visual expression,

Proiecte Ecologice

Text Wanda Mihuleac

Text apărut în catalogul expoziției *Proiecte ecologice* – Wanda Mihuleac la Muzeul Colecțiilor București 1980.

Ecological Projects

This text appeared in the catalog of the exhibition „Ecological Projects“ (*Proiecte ecologice*) – Wanda Mihuleac at the Art Collections Museum in Bucharest, 1980.

Wanda Mihuleac, *Proiecte ecologice*, 1980. Fotografie și desen colorat pe hârtie. Vedere din expoziția *Wanda Mihuleac: Contextualizări*, MNAC București. Prin amabilitatea artistei, MNAC. Credite foto: Dani Ghercă.

Wanda Mihuleac, *Ecological Projects*, 1980. Photography and coloured drawing on paper. View from the exhibition *Wanda Mihuleac: Contextualisations*, MNAC Bucharest. Courtesy of the artist, MNAC. Photo credits: Dani Ghercă.

În afară de caracterul pasiv ce definește contemplarea, în afară de sensul activ implicat în cucerirea universului înconjurător, cunoașterea pretinde acte reflexive. Instaurarea frumosului naturii, mai mult chiar decât descoperirea esențelor lumii fenomenale, depinde hotărâtor de integrarea subiectului în mișcările oscilatorii ale reflexiei. Aici am găsit suportul psihic al unei mereu necesare ecologii, o ecologie a imaginarului, un proiect de preservare a echilibrului dintre om și lumea tot mai de sine stătătoare a imaginarului.

en

Besides the passivity that characterizes contemplation, besides the active sense of conquering the surrounding world, knowledge implies acts of reflection. Instating natural beauty, more than discovering the essences of the phenomenal world, depends on the integration of the subject in the oscillatory movements of reflection. Here

Toporul și Fărașul sau Harta și Teritoriul

Text Aurelia Mocanu

Cosmin Paulescu, *Salvați pădurea*, 2015.
Instalație cinetică, 210/260/150 cm.
Cosmin Paulescu, *"Save the Forest!"*
Salvați pădurea, 2015. Kinetic
installation, 210/260/150 cm.

Dramatica Românie a gunoaielor și a defrișărilor criminale a marcat producția artistică a trei artiști cu origini oltenice, poate mai reactivi și mai „iuți la mânie”: Cosmin Paulescu (n.1970), Darie Dup (n.1959), Mihai Țopescu (n.1956).

Cosmin Paulescu (Cozo) este, după expoziția amplă din 2017 de la Muzeul de Artă din Craiova apoi cel din Arad, „cartograful” derapajelor sociale și politice ale Patriei, începând cu 1997. Acum decan al Facultății de Arte Decorative și Design, UNA București, Cozo s-a născut și format la liceul de artă din Craiova, a absolvit în 1996 în capitală, unde lucrează pictură, obiect, instalaționism, performance. „Câmpul lui de bătaie” vizual-plastic privilegiat este perimetrul hărții naționale. De două decenii, *Românica* prilejuiește o serie de obiecte manufacturate atent, pe varii dimensiuni, ca tablou, instalație, fotomontaj etc. Este conturul-șablon recognoscibil pe care artistul aplică câte o intrigă vizuală cu mesaj sarcastic în „aerul timpului”, adică un comentariu parabolic al actualității. Cozo s-a remarcat devreme, în 1997, prin decizia provocatoare și instalaționist-poveristă a ridicării pe verticala sălii Eforie din București a gunoaielor stradale în lucrarea mult mediatizată: *Luna Curățeniei*, cea cu „Stema Țării” din fărașe tricolore. Selectată internațional de agenția MAP, prin expoziția *Inventing a people* (1998), această „Hartă națională a Gunoaielor” a itinerat în Turcia, Grecia, Bulgaria.

Cozo se consideră un artist social: „Utilizând new-media și tatonând dintr-o cu totul altă perspectivă potențialul oferit de dispariția artei oficiale de propagandă, am imaginat un nou gen de artă angajată, o artă cu mesaj de tip nou ce amendează dar și laudă cu umor și ironie faptele rele și bune (după caz) din noua formă de organizare socială și politică pe care o traversăm.” În expoziția sa de etapă matură *hArta, teritorii portabile* din 2017, Paulescu instalează – cinetic-rotitor pe orizontală – o

The Axe and the Dustpan or the Map and the Territory

en

The dramatic climate of waste and criminal deforestation that occurred in Romania, marked the artistic production of three artists of Oltenian origins, perhaps more reactive and “quick-tempered”: Cosmin Paulescu (b.1970), Darie Dup (b.1959), Mihai Țopescu (b.1956).

Cosmin Paulescu (Cozo) has been, after the extensive exhibition in 2017 at the Art Museum in Craiova, and then in Arad, the “cartographer” of Romania-the motherland’s social and political sideslips since 1997. Now, Dean of the Faculty of Decorative Arts and Design, Bucharest, Cozo was born and trained at the art high school in Craiova, graduated in 1996 in the capital. He works in painting, object, installation, performance. His privileged visual-plastic “battlefield” is the perimeter of the national map. For two decades, the series *Românica* delivered carefully crafted objects, of various dimensions, such as painting, installation, photomontage, etc. It became a recognizable pattern of the artist to apply a visual intrigue and a sarcastic message in the “spirit of the age,” a parabolic commentary on contemporaneity. Cozo made a name for himself early in his career, in 1997, through the sarcastic and installations-poverist decision of lifting the street garbage on the vertical of Eforie hall, in

Michael Goldgruber: natura sub control^[1]

Text Olivia Nițiș

Michael Goldgrube, „Zona de tranziț”/ *Transient Zone*, 2016. Fotografie, print pe hartie photorag, ed. 5+1.
Credite foto: Michael Goldgruber.
Michael Goldgrube, *Transient Zone*, 2016. Photography, print on photorag paper, ed. 5+1. Photo credits: Michael Goldgrube.

Îmbinarea mediilor de lucru, de la tehnică la conținut, poate direcționa lectura imaginii către zone interpretative flexibile și în același timp complexe. Fotografia lui Michael Golgruber, artist austriac, vine în întâmpinarea acestui tip de gândire în care tehnica fotografică și cea video integrează capturi de arhitectură de interior și exterior, un landscape care se complică pe fondul relațiilor dintre individ și natură. Golgruber optează pentru panoramice frontale, care au brutalitate și un soi de fragilitate rece în același timp, imagini foarte estetice despre o natură luată sub control, abuzată de la distanță, exploatată. Turbine, hidrocentrale, stații de epurare, turnuri de observație, cabine și stații teleferice, toate sunt structuri plasate în zone greu accesibile sau departe de interesele privitorilor. Seria de peisaje destinate turiștilor integrează o altă dimensiune a puterii privirii umane care invadează, supune și controlează natura și regimul observării sale. Golgruber urcă pe vârf de munte, în turnuri, reperează spații de tipul in the middle of nowhere, coboară în subsoluri în camere de control sau alege peisaje stranii de la marginea drumurilor. Zgomotul agresiv din interiorul unei hidrocentrale apare în contrast cu serenitatea mediului exterior (*Underground Power Control*, video, 2012), iar undeva o pădure este „recoltată” agresiv de un utilaj (*Harvester*, video, 2012). O cartografie a locurilor pe care le

1. Michael Golgruber a expus în cadrul cele de a 6-a ediții a Bienalei Internaționale de Gravură Experimentală (IEEB6 – Gândire ecologică/ Practici ecologice), în expoziția *Circumstanțe favorabile selecției naturale*, Victoria Art Center, București, 16 decembrie 2014 – 20 ianuarie 2015).

Michael Goldgruber: Nature Under Control

en

By combining various mediums, from technique to content, the image can be directed towards flexible and complex interpreting areas. Austrian artist Michael Golgruber's photography approaches this type of thinking where the photographic and video techniques integrate indoor and outdoor architectural capture, a landscape that is complicated by the relationship between the individual and nature. Golgruber opts for panoramic frontal shots that inspire brutality and a kind of cold fragility at the same time, very eye-catching images of a nature that is controlled, remotely abused and exploited. Turbines, hydropower plants, sewage treatment plants, observation towers, cabins and cableways are all located in areas that are hardly accessible or far from the interests of viewers.

The series of tourists' landscapes integrates another dimension of the power of the human gaze invading, subduing and controlling the nature and its mode of observation. Golgruber climbs to the top of the mountain, in towers, and spots spaces that are in the middle of nowhere; he descends to basements in control rooms or chooses

De la ritual local la high tech global: ecologia comună a naturii și tehnologiei în arta bulgară

Text Boryana Rossa

From the Local Ritual to the Global High Tech: The Shared Ecology of Nature and Technology in Bulgarian Art

ULTRAFUTURO și Guy Ben-Ary, *Snowflake*, 2006–2015. Transferul flaconului cu neuronii prezervați criogenic ai lui Guy Ben-Ary într-un recipient la sala de expoziție a Centrului de Artă Contemporană Laznia, Gdansk, Polonia.

ULTRAFUTURO and Guy Ben-Ary, *Snowflake*, 2006–2015. Transporting the vial with Guy Ben-Ary's cryogenically preserved neurons into the container at the exhibition hall Laznia center for Contemporary Art, Gdansk, Poland.

Definițiile pe care le avem pentru viață, moarte și conștiință au evoluat constant din punct de vedere filosofic și medical, însă astăzi depind mai mult ca oricând de descoperiri în domeniile tehnologiei și științei. Fascinația și implicarea artiștilor în aceste definiții iau forme interesante, acoperind dezbateri din domeniile umaniste, ingineriei și artei, de la ecologie și alimentație la inteligența artificială și interacțiunile cu formele de viață non-umane.

Voi analiza aici lucrările colectivului internațional ULTRAFUTURO și ale artistului Tsvetan Krastev. Aceștia activează local (în Bulgaria) și internațional, punând activ în discuție interacțiunea umană cu natura, implicațiile ei politice și sociale.

Krastev locuiește la Varna, un important port al Bulgariei la Marea Neagră. Artă sa este profund conectată la ideea de mare ca sistem ecologic ce leagă apele lumii, făcând din localnici cetățeni ai planetei.

en

Our definitions of life, death and sentience have been constantly evolving philosophically and medically but are now more than ever dependent on advances in technology and science. Artists' fascination and involvement in these definitions take curious forms, bridging debates in the humanities, engineering and the arts ranging from ecology and food to artificial intelligence and interactions with non-human forms of life.

Here I will look at the works of the international collective ULTRAFUTURO and artist Tsvetan Krastev. They work locally (in Bulgaria) and internationally, actively commenting on

en

tion create. It is related to the research of the molecular biologist Dean Hamer on genetic predisposition of human spirituality. In his book *The God Gene* (2004), Hamer claims that the VMAT2 gene encodes for a protein (brain chemical) that affects self-transcendence, spirituality or faith. A specific mutation in the DNA of intron 7 upstream of the VMAT2 gene

coding sequence is thought to be related to people who have faith or are spiritual.

To reflect the central issue of embodiment and the harsh juxtaposition within nature/nurture argument, presented in media about this research, we decided to create their literal illustration and produce a genetically modified Transcendental Yeast. We collected genetic material from different people and isolated the God Gene from an individual who carries it. Then we genetically modified yeast cells at the University of Barcelona in 2014 in collaboration with Dr. Michael Edel. This Transcendental Yeast is shown in a reliquarium similar to the ones used in Christian cults to contain holy relics, often sacred body parts. Inspired by the myth of Doubting Thomas, who touched Christ's wounds to believe He had risen from the dead, we have designed hole of access in our reliquarium, through which everyone can "stick a finger" and touch and believe that the yeast in the petri-dish is really carrying the God Gene.

Remaining in the field of biotechnology, but going back to the perspective of the "local," I will finish with *Bootleg Garden* (2008), which examines the destructive impact of technology on local food markets. After Bulgaria became part of the EU in 2007 there was a rapid change in the quality of food. Traditionally local fruits and vegetables had started to be replaced with cheaper ones imported from around the world, a result of industrialized technologies. To restore the natural connection between food and growing, we have collected seeds from foreign produce sold at the Bulgarian chain-supermarkets and planted them in our balcony garden. The installation displays the process of creation of this "bootleg" garden and the changed home ecology consisting of plants, animals and humans.

The few examples in this text are just a small part of the Bulgarian production in art related to human and nature, but it captures few major threads – one that connects with nature in a ritualistic way and another that is a futuristic one, directly connected to science and technology and the global debate around their social and political implications. Both of them reveal a huge artistic territory, filled up with questions and responsibilities, yet to be researched and exposed. •

Boryana Rossa și ULTRAFUTURO, *Bootleg Garden*, 2008. Prin amabilitatea artiștilor.
Boryana Rossa and ULTRAFUTURO, *Bootleg Garden*, 2008. Courtesy of the artists.

FUTURE FORCE GEO SPECULATORS

Text Ellen Rothenberg

„Puterea se află în improvizație. Toate loviturile decisive sunt făcute cu mâna stângă.”
(Walter Benjamin, *One Way Street and Other Writings*)

CARPA (The Craft Advanced Research Projects Agency) a solicitat propuneri de cercetare care să investigheze noi abordări inovative ale conceptelor de meșteșug, dispozitiv și sistem, pentru o serie de exerciții pe teren lângă Joshua Tree, California. Tabăra CARPA se afla pe un teren deșertic de cinci acri, la graniță cu baza militară 29 Palms, proprietate a Biroului de Gestiune Teritorială, și cu modelul de sat afgan al forțelor aeriene americane folosit pentru exerciții militare.

Carole Frances Lung, Ellen Rothenberg, Christine Tarkowski, Misiunea *Future Force Geo Speculators*. Tabăra CARPA, Joshua Tree, 2013.

FUTURE FORCE GEO SPECULATORS

"Strength lies in improvisation. All the decisive blows are struck left-handed." (Walter Benjamin, *One Way Street and Other Writings*)

en

CARPA (The Craft Advanced Research Projects Agency) solicited research proposals investigating innovative approaches to craft, devices, and systems for a series of field exercises near Joshua Tree, California. Camp Carpa was located on five acres of desert land that border the 29 Palms Marine Base, Bureau

Carole Frances Lung, Ellen Rothenberg, Christine Tarkowski, *Future Force Geo Speculators* mission. CARPA camp, Joshua Tree, 2013.

Grădina elvețiană ca lucrare de artă totală

Text Anca Sinpălean

Articol bazat pe un interviu cu Marianne Engel din data de 18 aprilie 2018 în Etwil (CH).

Marianne Engel, *Ciuperci Vechi*, 2014. Fotografie între sticlă acrilică. Prin amabilitatea artistei.
Marianne Engel, *Old Mushrooms*, 2017, Photograph between acrylic glass. Courtesy of the artist.

„Aici aveți ouă de prepeliță, de găină și de rață de la ferma mea”, spuse Marianne, oferindu-mi cu mândrie o cutie cu ouă. A fost cea de-a treia întâlnire cu ea în calitate de curator și artist care lucra pentru o expoziție în aer liber în Meilen (CH), denumită *Kunstlauf*¹. Așa am aflat despre ferma sa din Etwil, Elveția, unde Marianne Engel locuiește și lucrează din 2011.

Când am vizitat-o acolo în aprilie, m-a prezentat pisicii ei, Grumelin, puilor (peste patruzeci) și iepurilor (treisprezece la număr în acel moment, fiecare având un nume). Am stat în grădină – opera sa de artă totală, așa cum o numește artista însăși – în care diferite lucrări de

1. (www.kunstlauf.ch).

Swiss Garden as Total Work of Art

Article based on an interview with Marianne Engel on the 18th of April, 2018, in Etwil (CH).

en

“Here you have quail, chicken and duck eggs from my farm,” said Marianne, proudly handing me a carton of eggs. It was our third meeting as curator and artist working for an open air exhibition in Meilen (CH) called *Kunstlauf*.¹ This is how I found out about her farm in Etwil, Switzerland, where Marianne Engel lives and works since 2011.

As I visited her there this April she introduced me to Grumelin, her cat, her chickens (over forty of them) and her rabbits (thirteen at the moment, each bearing a name). We sat in the garden – her total work of art, as she herself calls it – where various artworks were carefully integrated into the wild environment: the Shrine, which she created for *Kunstlauf* in 2014, was now a house for her rabbits; two failed object prototypes shaped like chickens were lying between their living relatives as roof weights for a stall, while an epoxy artwork was used as a supporting wall for a vegetable bed; many resin and cement mushrooms with a pigment that glows in the dark were scattered everywhere, to be tested in different weather conditions. There were ensembles of found objects (bones, stones, wood) and artworks (concrete objects, hollow animal forms) arranged as a sort of shrines to nature. (As the artist later explained, snails and bugs play an important role in the artistic process of creating these objects, as they devour the initial organic matter of the mushrooms and deceased animals which later serve as molding casts). Some golden stones were glittering in the grass: “They have no function, they just make my kingdom nicer,” she said, while giving me the tour.

1. (www.kunstlauf.ch).

PRUT—proiect de fotografie documentară

Text Cristina Stoenescu

PRUT—documentary photography project

Matei Bejenaru, Proiectul *Prut*, Andrieșeni. Prin amabilitatea artistului.
Matei Bejenaru, *Prut* project, Andrieșeni. Courtesy of the artist.

Pe malul unui râu câțiva oameni adună nisip pentru a-l vinde mai departe ca material în construcții. Apa este plină de mâl și este scăzută, descoperind straturi din topografia zonei. Dincolo de albia râului, o întindere stearpă, un orizont închis de dealuri. Ar putea fi o imagine de oriunde, de oricând – roaba de nisip este trasă de un cal, mâinile muncitorilor strâng grămezi de nisip, din apă până la malul uscat. Undeva în sat, sau mai departe, în orașele din apropiere, nisipul colectat la kilogram va alimenta un nou val de construcții, un peisaj pe care îl revedem în imagini ușor recunoscutibile ale materialelor prefabricate și al treptelor de beton neterminate. Uneori vedem case singuratice, copaci zidiți, o natură care nu mai are răbdare și invadează planurile amânate.

Fotografiile lui Matei Bejenaru urmăresc o narațiune a transformării comunității rurale românești, alegând să surprindă imagini din satele de-a lungul râului Prut, o alegere motivată de contextul socio-economic

en

On the bank of a river, some people gather sand to sell it further as construction material. The water is full of mud and is low, revealing layers from the topography of the area. Beyond the riverbed, a barren stretch, a horizon enclosed by hills. It could be an image from anywhere, anytime – the sand wheelbarrow is pulled by a horse, the hands of the workers are gathering piles of sand, from the water to the dry shore. Somewhere in the village, or in the nearby towns, the sand collected per kilogram will feed a new wave of construction, a landscape that we see in easily recognizable images of prefabricated materials and unfinished concrete

steps. Sometimes we can see lonely houses, tiled trees, a nature that has no patience and invades the deferred plans.

Matei Bejenaru's photos aim at a narrative of the transformation of the Romanian rural community, choosing to capture pictures from the villages along the Prut river, a choice motivated by the socio-economic context of the area and close to the artist born in Suceava. Matei Bejenaru engages in continuous communication with the inhabitants of the villages, lingering for many days, sometimes even in the winter, for the New Year, in their homes.

Prut is a long-term documentary project based on the artist's social practice of interacting with the subjects, paying attention to the ethical aspects of their representation. The images do not aim for sensational

Corpuri ciudate, natură ciudată: Artivisimul corporal și ecologic al Lenkăi Klodová și Zdenei Kolečková

Text Martina Pachmanová

Academia de Artă, Arhitectură și Design, Praga

La doar câteva luni înainte de Revoluția de Catifea din 1989 care a avut loc în fosta Cehoslovacie, un grup de femei care s-au numit Mamele din Praga s-au plimbat prin oraș cu copiii lor de vârste diferite, cu bannere care cereau aparatcicilor comuniști să facă publice informațiile cu privire la agravarea situației mediului înconjurător și creșterea gradului de poluare a aerului care a afectat nu numai capitala, ci și – și cel mai important – regiunile cu industria minieră și chimică din nordul țării. Cam în același timp, un alt grup de femei – de data aceasta din cercurile disidente – își manifestau în piața centrală din Praga frustrarea lor față de lipsa de absorbante sanitare: expunerea publică a nevoilor igienice de bază ale femeilor legate de corpul aflat la menstruație a demascat ipocrizia regimului în decădere într-o măsură mai mare decât multe alte proteste politice. Aceasta a fost pentru prima oară în perioada comunistă când numai femeile au demonstrat împotriva regimului, având la bază problem care erau în mare parte irelevante pentru contemporanii lor de sex masculin.

Amintindu-ne aceste două evenimente, adesea marginalizate, care totuși au contribuit la căderea sistemului totalitar, aș dori să discut despre modul în care artiste care au intrat pe scena artei cehe după prăbușirea comunismului în Europa de Est s-au confruntat cu tradiționala ierarhie divizată în funcție de gen a dualismelor (cultură/ natură, minte/ corp etc.) și cu ordinea patriarhală, în timp ce investighează natura și conceptualizează biologia. Mă voi concentra asupra muncii Lenkăi Klodová și a Zdenei Kolečková, care urmează liber moștenirea angajamentului femeilor tardive-socialiste în politica corporală și problemele de mediu. Deși nu sunt activiste în mod explicit, proiectele lor care explorează și angajează existența fizică sau naturală au, de asemenea, un caracter subversiv, dar și formativ. Ele tratează natura, corpul și maternitatea nu în termeni de naturalism sau esență fixă, ci ca pe un loc de inscripție socială și politică și – cel mai important – de producție.

Corpuri ciudate

Deși maternitatea a fost întotdeauna considerată mai degrabă o barieră în calea creativității decât motorul ei și deși legătura dintre artă și

Strange Bodies, Strange Nature: Corporeal and Environmental Artivism of Lenka Klodová and Zdena Kolečková

Martina Pachmanová, Academy of Arts, Architecture and Design, Prague

en

Just a few months before the 1989 Velvet Revolution in former Czechoslovakia, a group of women who called themselves Prague Mothers strolled through the city with their children of various ages with banners asking the communist apparatchiks to share the information about the worsening environmental situation and the growing air pollution that affected not only the capital city but also – and most importantly – regions with mining and chemistry industry in the north of the country. Around the same time, another group of women – this time from the dissident circles – manifested in the central square in Prague their frustration from the lack of sanitary napkins: the public exposure of basic women's hygienic needs related to the menstruating body unmasked hypocrisy of the fading-away regime more than many other political protests. This was the first time during the communist era when solely women demonstrated against the regime picking up topics that were mostly irrelevant for their male contemporaries.

Recollecting these two often marginalized events that, nevertheless, contributed to the demolition of the totalitarian system, I would like to discuss how women artists who entered the Czech art scene after the collapse of communism in East Europe have been confronting the traditional gender-based hierarchy of dualisms (culture/ nature, mind/ body etc.) and the patriarchal order while investigating nature and conceptualizing biol-

Lenka Klodová, „Ți-e frică de maternitate?"/ Are You Afraid of Maternity?, 2003. Performance. Prin amabilitatea artistei.
 Lenka Klodová, Are You Afraid of Maternity?, 2003. Performance. Courtesy of the artist.

(creativitate și auto-transformare). Dacă modelul tradițional psihanalitic al diferenței de gen presupune masochismul și pasivitatea femeii și dacă înțelege maternitatea ca fiind îndeplinirea nevoii naturale interne a femeii de a da naștere și satisface nevoile altora, Klodová l-a răsturnat. Ea a arătat cum corpul matern poate deveni o sursă de joacă pentru femeia/ mama însăși și, în principal, motorul răzvrătirii ei sociale.

Lenka Klodová a utilizat conceptul unei mame revoltate și jucăușe^[2] în multe alte proiecte, la sfârșitul anilor 1990 și după anul 2000. În 2003, a organizat un spectacol *Are You Afraid of Maternity?* („Te temi de maternitate?”), în care o femeie, de data aceasta prietena ei, își expunea burta gravidă pe un drum forestier, pe unde treceau turiști ocazionali și bicicliști. Reacțiile au fost variate: surpriză, frică, râs, dezgust, neînțelegere... Confruntând publicul cu o dovadă fizică (nu fotografiată) a sarcinii și jucând versiunea maternă a exhibiționismului masculin, Klodová – cu o notă de umor – a distrus un tabu. Nu se vorbește de obicei în public despre sarcină (mamele noastre obișnuiau să poarte rochii largi pentru a ascunde burta umflată) indiferent de cât de lăudată este maternitatea în majoritatea societăților. Femeia însărcinată se poziționează în cultura occidentală ca o polaritate non-erotică a corpului feminin fetișizat de proporții ideale, dar ea este de asemenea o antiteză a rațiunii și intelectului. Ea este adorată pentru miracolul de a da o viață nouă, dar totuși ea nu este ea însăși. Sarcina, după cum a subliniat Klodová în monografia ei publicată în 2006 și intitulată simptomatic, *Pregnant Songs* („Cântecele însărcinate”), este probabil cea mai importantă pauză în viața femeii, care aduce cu sine riscul unei minți schizofrenice și a dizolvării „eului” în „celălalt”. „Burta goală, proeminentă, aduce o transformare completă a vieții în care mii de griji însoțesc un angajament de-a lungul vieții”, a scris ea.^[3]

Faptul că maternitatea are de asemenea implicații politice pentru Klodová este reflectat în instalația foto *Demonstration* (2004), care

en

dressed in a leather jacket, pink shirt, dandyish hat and Doc Martins, challenged not only the fashion gender codes but also the prevailing norms of the nuclear family. In this public performance, s/he breastfed her newly born son in a shopping center parking lot, exposing the tension between the extreme phallic posture of hard and uncompromising masculinity with love, care, and tenderness toward the baby. Although she revealed the “true” manhood as a fiction, a garb, a disguise, as something that can be put on and off, she also opened the way to the radical concept of motherhood as a game with a subversive – activist – potential. Klodová approached the female body not only as a place of reproduction (procreating and childbearing) but also as a place of production (creativity and self-transformation). If the traditional psychoanalytical model of gender difference presupposes woman’s masochism and passivity, and if it understands motherhood as the fulfillment of the natural internal woman’s need to give birth and satisfy the needs of others, Klodová has upturned it. She has shown that the maternal body can become a source of playing for the woman/ mother herself but mainly the motor of her social rebellion.

Lenka Klodová has employed the concept of a rebelling and playful mother^[2] in many

2. Pentru figura „mamei jucăușe” vezi Susan Rubin Suleiman, *Subversive Intent: Gender, Politics and the Avant-Garde*, Cambridge, MA 1990.
 3. Lenka Klodová, *Pregnant Songs*, Prague: Divus 2006.

2. For the figure of the “playful (laughing) mother” see Susan Rubin Suleiman, *Subversive Intent: Gender, Politics and the Avant-Garde*, Cambridge, MA 1990.

ORIZONT: Cum percepem McDonald's, Statuia Pompierilor și peisajul după Copșa Mică și Retezat?

Text Ioan Augustin Pop

Augustin Pop, *Câinele Păpădie*. Despre M.I.N.E. Prin amabilitatea artistului.
Augustin Pop, *The Dandelion Dog*. On M.I.N.E. Courtesy of the artist.

Față de ecologizare – sistem și măsuri luate în raport cu un mediu grav denaturat la nivel global și local, cu transformările de climă, poluare, jocuri economice mascate etc. – reflectată în artele vizuale în proiecte de Land Art, Environmental Art și implicări de alt gen, am optat pentru alternativa EcoArt cu motivații din spațiul actualității și culturii publice, sociale și politice. Lucrările constau în environment pictural. Ele pornesc cu pictura în forma redistribuirii de tablouri în spațiu, alternată cu obiecte de uz comun, fotografia de investigație, textul poetic-politic și sloganul și ustensilele din atelierul de pictură. Au urmat lucrări realizate în fotografie din tradiția old-new media, video digital art și instalații foto.

Tematicile, provocate de spațiul public pestriț, un show debusolant stradal, și de somația imperativă pentru ecologizarea locului comun locuit, sunt producția statuară cu remanente în realismul socialist trecut ideologic, kitschul monumental și un consumism marginal. Prin concentrare în mediul urban, acestea produc efecte toxice în plan colectiv – un soi de „pompiérisme și entertainment lipicios”. Motivele identificate sunt personajul istoric însoțit de un sistem și cultură delimitată în instituționalizarea eroului, aglomerația McDonald's și Pepsi-Cola, persistența sloganului politic intruziv în viața privată și, nu în ultimul rând, activismul public

ORIZONT: How Do We Perceive McDonald's, the Monument of the Firemen, and the Landscape After Copșa Mică and Retezat?

en

Regarding greening – a system and series of measures undertaken to address a badly damaged environment, both locally and globally, with climate change, pollution, veiled economic ploys, etc. – which is reflected in the visual arts in projects of Land Art, Environmental Art, and other kinds of involvement, I opted for the alternative of Eco-Art, with motivations from the space of public, social, and political actuality and culture. The works comprise pictorial environments. They start with painting as redistribution of canvases in space, alternating with household items, investigative photography, poetic-political texts and slogans, and items from a painter's workshop. Then there are works echoing old new media photography, video and digital art, and photo installations.

The themes of my works, brought by a motley public space, a flummoxing street spectacle, and telling of the imperative of greening the common living space, are the statues, reminiscent of the ideologically obsolete Socialist Realism, embodying monumental kitsch and marginal consumerism. Concentrating these in the urban environment has toxic effects collectively – a kind of “pompiérisme and tacky entertainment.” The motives one sees are the historical character supported by a system and delimited culture employed in the institutionalization of the hero, an agglomeration of McDonald's and Pepsi-Cola, the persistence of the political slogan intruding into the private life, and, not

Landscapes of the Narrative. Performance și arhitectură în spațiul urban

Text Andreea Căpitănescu

Proiectul de cercetare pe care l-am început în 2017, în colaborare cu arhitectul Emil Ivănescu, își găsește rădăcinile la intersecția dintre patrimoniu, peisaj și memorie, constând într-o dramaturgie numită de Christian Rizzo „peisaje ale narațiunii”.

Potențialul formelor, volumelor, energiei, dar și imaginarul pe care o structură sau un peisaj poate să le propună, sunt explorate de către artiști și arhitecți ce dezvoltă intervenții comune, arhivate în timp real, dar și expuse privirii publicului trecător.

Prezența performativă în spațiul public, cu toată vulnerabilitatea pe care o implică, are un rol social și politic extrem de important.

Investigarea corpului în relație cu spațiul public și memoria a reprezentat, de-a lungul timpului, o zonă de interes pentru mulți artiști, însă de prea puține ori am întâlnit exemple în care arhitectura a fost privită altfel decât ca un element scenografic, reducând astfel experiența la

Ergonomica – dans și arhitectură în spațiul urban. Concept: Andreea Căpitănescu, arh. Emil Ivănescu; performance: Vlad Benescu, Andreea Căpitănescu, Elena Copuzeanu, Elisabeta Trefaș; producție: Asociația 4 Culture, WASP Studios. Credite foto: Andreea Căpitănescu, Claudiu Cobilanschi. >> pagina următoare *idem*

Ergonomica – dance and architecture in Urban Space. Concept: Andreea Căpitănescu, arh. Emil Ivănescu; performance: Vlad Benescu, Andreea Căpitănescu, Elena Copuzeanu, Elisabeta Trefaș; production: Association 4 Culture, WASP Studios. Photo credits: Andreea Căpitănescu, Claudiu Cobilanschi. >> next page *idem*

Landscapes of the Narrative. Performance and Architecture in the Urban Space

en

The research project I started in 2017 in collaboration with the architect Emil Ivănescu is rooted at the intersection of heritage, landscape and memory, consisting in a kind of theater Christian Rizzo has described as “landscapes of the narrative.”

The potential of shapes, volumes, energy, as well as the imaginary that a structure or a landscape can suggest are explored by artists and architects who develop common interventions, archived in real time, but also kept always in sight for the passers-by.

The performative presence in the public space, with all the vulnerability it implies, has an extremely important social and political role. Throughout time, the investigation of the body in relationship to memory and the public space has represented an area of interest for many artists, but too few times have we encountered examples where architecture was regarded differently than a scenographic element, thereby reducing the experience to one common to the scenic space, and betting (only) on the idea of art accessible to the general public.

The body and the movement have provoked and continue to provoke in the public space the need to generate visual pleasure, being assimilated and used as propaganda tools. By contrast, the body associated with a landscape or architectures, in a critical process of joint assumption of the ephemeral physical existence and a common memory, proposes a new perspective on how we read and use the built space and nature. The pace at which we move, produce and consume requires the development of an ecology of artistic practices.

Architects and artists begin to develop performance tools that could have a strong social impact on urban planning. Performance

Alexandru Micloș, „Blană Roșie”/ Red fur. Blană, colorată, instalație cinetică. Prin amabilitatea artistului.

Alexandru Micloș, Red fur. Dyed fur, kinetic installation. Courtesy of the artist.

Dragoș Neagoe. Vedere de ansamblu din expoziția *Shape(s)*, Cuhnie, Centrul Cultural Palatele Brâncovenești, Mogoșoaia, 2017.

Dragoș Neagoe. Overview of the exhibition *Shape(s)*, Cuhnie, Brâncovenești Palace Cultural Center, Mogoșoaia, 2017.

Procesul degradării mediului natural este redat prin plasarea în expoziție a fosilelor de albine, a fagurilor și stupilor. De îndată ce sunt plasate fosilele, tot repertoriul vizual din imediata vecinătate a apicultorului trece printr-un proces de alterare a formei, transformându-se într-o masă amorfă sau în vestigii. Prin utilizarea elementelor organice, dar și a unor procese naturale de alterare a formei, D. Neagoe evidențiază relația dintre om și natură, distanțându-se astfel de modernitate, precum omologii săi, un Jannis Kounellis sau un Giuseppe Penone.

Neagoe își construiește obiectele sculpturale din insectare, dezvoltând veritabile compoziții din albine. Tot alfabetul vizual care alcătuiește realitatea apicultorului – stupi, faguri, albine – este transpus în obiecte sculpturale, în basoreliefuluri sau în instalații. Prin colectarea albinelor, plasarea lor pe lamele și expunerea la microscop, D. Neagoe preia rolul unui cercetător care își prezintă colecția de albine sub forma unui *wunderkammer* (cabinet de curiozități), des întâlnit în arta secolului al XIX-lea. Activitatea de colectare a lui D. Neagoe este legată de memorare. Walter Benjamin definea colectarea ca manifestare profană a proximității și una dintre cele mai convingătoare forme de practicare a memoriei. •

en

D. Neagoe creates his sculptural objects from insectaries, developing real bee compositions. The entire visual alphabet creating the beekeeper's reality – beehives, honeycombs, bees – is reflected in sculptural objects, in bas-reliefs or installations. By collecting bees, placing them on lamellas and putting them under a microscope, D. Neagoe becomes a researcher who exhibits his bee collection in the form of a *wunderkammer* (cabinet of curiosities), which is quite frequent in 19th century art. D. Neagoe's collecting activity is connected to memorizing. Walter Benjamin defined collecting as a profane manifestation of proximity and one of the most persuasive forms of using memory. •

Translated by Raluca Băloiu

TrAUM: KOMPOSITIONEN

Text Victor Velculescu

Lucrare din seria *Labirintul Paianjenului*, 2015. Credite foto: Victor Velculescu.
Work from the series *The Spider's Labyrinth*, 2015. Photo credits: Victor Velculescu.

În anul 2009 am expus fotografii la Kunstgarten, o galerie aparte din Graz (Austria). Este deschisă într-o grădină citadină, remarcabilă nu prin întinderea ei, ci printr-o împărțire în registre ce organizează spațiul: găsim acolo un mic iaz, trandafiri altoiți după rețete dispărute de veacuri, mormântul unei sălcii... La capătul grădinii se ridică impunător sculptura *Copacul Fractalilor*, de Hartmut Skerbisch.

Casa adăpostește una din cele mai interesante biblioteci despre grădini: numeroase cărți – începând de la horticultură și mergând spre arta și filosofia grădinii – sunt așezate în rafturi ce constituie o instalație geometric-rectangulară. În exterior mai găsim o scenă de teatru, scenă ce poate deveni și cinematică.

Cum poate funcționa această surprinzătoare alchimie într-o casă privată? Irmî Horn, proprietara, curatoarea și administratoarea locului, are acest dar: să unească artiști, teoreticieni, din domenii total diferite.

În iunie 2009 am fost invitat să expun în acest loc. Irmî Horn cunoștea deja numeroasele mele călătorii „în natură” și seriile de imagini rezultate în urma acestora. Pentru expoziție a propus acest titlu: *TrAUM:-KOMPOSITIONEN*. Seria de fotografii propunea o întâlnire între natură și natura umană. Ca o bandă a lui Moebius, vegetația învâluie rămășițele unor construcții impunătoare cândva. Compozițiile și cromaticile imprezibile prin candoarea, ironia, nota gravă amprentează fragmentele de realitate care ne sunt revelate de crâmpeie de natura sălbătică. „Unele fotografii conțin un detaliu arhitectural transformat în sculpto-obiect organic/ anorganic, altele ne imersează în peisaje de-un verde crud și

TrAUM: KOMPOSITIONEN

Fotografie din seria *Labirintul Paianjenului*, 2015. Credite foto: Victor Velculescu.
Photograph from the series *The Spider's Labyrinth*, 2015. Photo credits: Victor Velculescu.

en

In 2009 I exhibited photos at Kunstgarten, a special gallery in Graz (Austria). It occupies a city garden, remarkable not by its spreading, but by its division into registers that organize the space: in there we find a small pond, roses grafted by long-gone methods, the tomb of a willow... At the end of the garden rises the imposing sculpture of the *Fractal Tree* by Hartmut Skerbisch.

The house hosts one of the most interesting libraries about gardens: numerous books – from horticulture to the art and philosophy of the garden – are placed on shelves that form a geometric-rectangular installation. Outside, we also find a theater scene that can also become a cinema.

How can this surprising alchemy work in a private house? Irmî Horn – the owner, curator and manager of the place – has this gift: to unite artists and theoreticians from totally different areas.

In June 2009 I was invited to exhibit here. Irmî Horn already knew my many “nature” trips, and the series of pictures that always followed.

Eco art, proiect personal

Text Marilena Preda-Sânc

Marilena Preda-Sânc, *ALIVE*, carte de artist, 1993. Prin amabilitatea artistei.
Marilena Preda-Sânc, *ALIVE*, artist book, 1993. Courtesy of the artist.

Cred că ființa umană și calitatea vieții vor fi îmbogățite odată cu integrarea totală a conștiinței personale/ geo/ politice în mentalul ecologic al noii identități a unui Om renăscut (MPS, catalog 2011).

În ultimile decenii, bătălia pentru putere se dă pe resurse naturale, piețe de desfacere. Războaiele continuă să existe dar, alături de genocidul istoric, la fel de distrugător pentru umanitate a devenit terricidul, distrugerea sistematică a mediului natural, a ecosistemelor, a planetei Pământ.

Războaiele, genocidele au contribuit la măreția unor civilizații în a căror istorie scrisă nu se recunoaște nici astăzi acest lucru. La fel terricidul practicat în lumea contemporană nu pare a impresiona și influența marile puteri în a lua hotărâri în folosul planetei și a civilizației umane.

În creația artistică sunt empatic imersată într-o cosmoviziune: romantică, utopică, meditativă în anii '80, prezentă în lucrările din seria *My Body Is Space in Space, Time in Time and Memory of All, Sketches of the Mind, Alive*.

De desantul moral de care avea nevoie societatea comunistă, are nevoie din păcate și societatea românească de astăzi și, cu mici excepții, întreaga lume globalizantă, preocupată doar de bunăstarea imediată.

Ca artiști, după 1989, am câștigat libertatea de a fi prezenți prin comentariile noastre vizuale în arena socio-politică a momentului. Lucrările *The Algorithms of Power, Globe, Remapping the World, Globalizare, Femslogan, Stop Fracking* reflectă cu ironie, umor, militant, problematici legate de politici actuale locale/ globale agresive îndreptate împotriva viului, a umanității. •

Eco Art, Personal Project

en

I believe that the human being and the quality of life will be enriched with the complete integration of personal/ geo/ political consciousness into the ecological mind of the new identity of a reborn Man (MPS, catalog 2011).

In the last decades, the battle for power has been over natural resources, market outlets. The wars continue to exist, but, alongside historical genocide, the destruction of humanity has become terricide, the systematic destruction of the natural environment, ecosystems, of planet Earth.

Wars and genocide have contributed to the magnificence of civilizations whose written history is unrecognized even to this day. So the terricide happening in the contemporary world does not seem to impress or influence the great powers in making decisions for the benefit of the planet and human civilization.

In my personal artistic endeavors I am empathically immersed in a cosmovision: romantic, utopian, meditative back in the '80s, present in my series of works *My Body Is Space in Space, Time in Time and Memory of All, Sketches of the Mind, Alive* (painting, sketching, manipulated photography, artists' books). These are images, emotional states influenced by the search for an identity within a world that does not respect the value of the spirit nor individual freedom.

The moral view that communist society needed in the past is, unfortunately, the same needed in today's Romanian society and, with small exceptions, the entire globalized world, which is only preoccupied with immediate personal wellbeing.

As artists, in 1989 we earned the freedom to be present, via our visual commentaries, in the socio-political arena of the moment. The works *The Algorithms of Power, Globe, Remapping the World, Globalisation, Femslogan, Stop Fracking* ironically, humorously and actively discuss issues related to current local/ global aggressive policies aimed against the living, against humanity. •

Translated by Marina Oprea

EXPOZIȚII
ÎN ROMÂNIA

EXHIBITIONS
IN ROMANIA

Marilena Preda-Sânc, *Stop Fracking*, 2014.
Obiect. Prin amabilitatea artistei.

Marilena Preda-Sânc, *Stop Fracking*, 2014.
Object. Courtesy of the artist.

Bogdan Mateiaș: Istorii regăsite

Centrul Cultural Palatele Brâncovenesti
Iunie – Iulie 2018

„Obiectele au memorie afectivă, și, dacă știi să le ascuți, descoperi povești interesante. În lucrări, aleg ca armătură un obiect de referință: o mătură, un gândac, o fotografie sau o cutie. Adaug deasupra diferite detalii, fragmente de întâmplări. Rezultatul este un nou obiect, care are viață proprie și mesaje de descifrat.”

Bogdan Mateiaș

Bogdan Mateiaș, *Intenție umană*, 2018. Asamblaj,
34 × 170.5 × 3 cm. Prin amabilitatea artistului.

Bogdan Mateiaș, *Human Intent*. Assembly,
34 × 170.5 × 3 cm. Courtesy of the artist.

Text Mădălina Mirea

Istorii regăsite, scrisori cu adrisanți (ne)cunoscuți

Unele voci pretind că timpul pe care îl trăim reconstituie atmosfera premergătoare celui de-al Doilea Război Mondial. Spleen-ul lumii civilizate, intrat în directă coliziune cu marile probleme ale umanității, generează premisele unui nou conflict mondial.

Lucrările panotate au un puternic impact asupra privitorilor, istoriile întâmplătoare fiind atent traduse în operă. Figuri anonime, al căror destin neobișnuit pare impactat de hazard, sunt aduse în prim-plan și tratate ca și cum ar fi personaje recognoscibile. Istoriile lor, estompate de timp în memoria afectivă colectivă, sunt actualizate, diferitele detalii semnificative contribuind la personalizarea mesajului receptat de omul recent. Și pentru că percepția s-a dinamizat, Bogdan Mateiaș suprapune planurile într-un joc în care accidentalul ia locul rețetelor sigure.

Fragmente abia lizibile de scrisori trimise de pe front, adrese rămase pe plicuri care nu și-au găsit destinatarii, tineri idealști convertiți în soldați curajoși, fete cuminți devenite peste noapte dame de companie, câini și aripi de avion... se succedă cu repeziciune pe simeze ca într-un film de cinema. Fiecare lucrare, dar și toate la un loc, induc o stare de neliniște, distilată în nostalgie și grație. Structuri bine așezate, acorduri cromatice subtile și desenul ferm se adaugă surprinzătorului efect dat de multiplele materialități etalate fără parcimonie. •

Bogdan Mateiaș: Recovered stories

The “Brâncovan Palaces” Cultural Center
June – July 2018

“Objects have an affective memory, and if we knew to listen to them, we could discover interesting stories. In my works I choose, as armature, a reference object: a broom, a beetle, a photo or a box. I lay over it different details, fragments of happenings. The result is a new object, which has its own life and messages to decipher.”

Bogdan Mateiaș

en

Text Mădălina Mirea

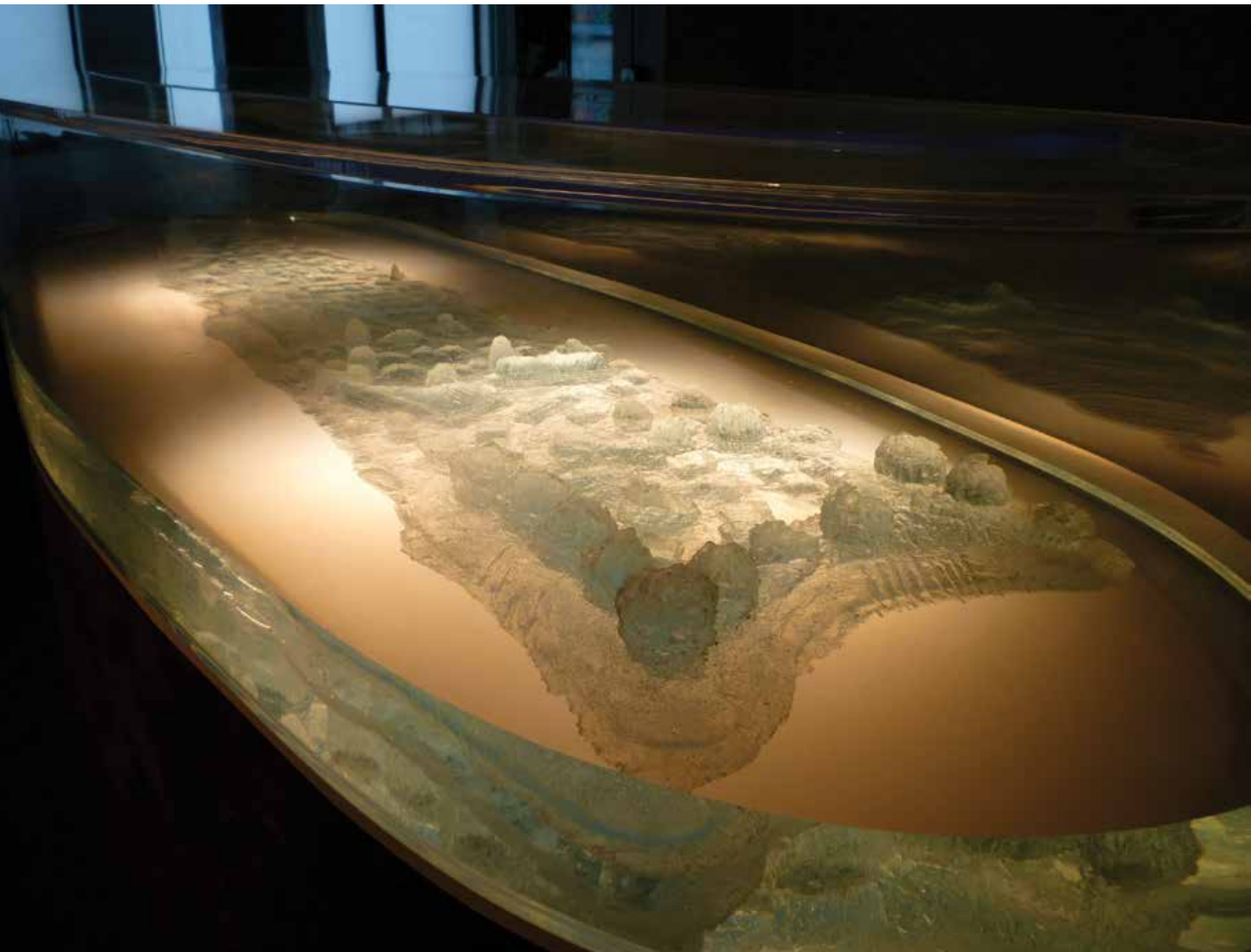
Recovered stories, letters with (un)known addresses

Some voices pretend the time we live in “re-makes” the atmosphere preceding the Second World War. The spleen of the civilized world, colliding directly with the great problems of mankind, generates the premises of a new global conflict.

The displayed works have a strong impact upon the beholders, the accidental stories are attentively rendered into the oeuvre. Anonymous figures, whose uncommon fate seems impacted by hazard, are brought to the fore and approached as if they were recognizable characters. Their stories, blurred by time within our collective affective memory, are updated, and the different significant details contribute to the personalization of a message the contemporary man can intercept. And after he stimulates perception, Bogdan Mateiaș superposes the planes in a play where the accidental replaces the reliable networks.

EXPOZIȚII
INTERNAȚIONALE

EXHIBITIONS
ABROAD

Leonard Ursachi, *Rise and Shine*, 2010.
Detaliu. Prin amabilitatea artistului.

Leonard Ursachi, *Rise and Shine*, 2010.
Close-up. Courtesy of the artist.

Alexandra Pirici: Co-natural

Text Dana Altman

Co-natural

Artist: Alexandra Pirici

Curator: Helga Christoffersen, Associate Curator

New Museum

235 Bowery, New York, NY 10002

Expoziție în colaborare cu Kunstenfestivaldesarts, Brussels. Cu suportul ICR New York.

Mulțumiri speciale CINETic și Centrul Național al Dansului, București

Sunt într-o încăpere mare și întunecată, cu o podea simplă de lemn, împreună cu trei actori care sunt așezați pe o platformă joasă, luminată din interior, și un al patrulea actor care pare să fie parte din aceeași echipă cu ceilalți trei, dar este în interiorul unei piramide transparente. Toți patru poartă haine obișnuite. La un examen mai atent, al patrulea actor nu e acolo cu adevărat, ci prezent prin hologramă: el va apărea și va dispărea la intervale regulate. Doi dintre actori sunt pe platforma iluminată, iar al treilea se târăște pe podeaua de lemn. Actorii interpretează un ciclu de mișcări încete, aproape ritualistice, uneori în sincronicitate și alteori într-un dialog ciudat care este greu de descifrat. Ei rostesc propoziții scurte, aproape mecanice, și uneori cântă ceva

Alexandra Pirici, *Co-natural*, 2018. Expoziție: New Museum, New York. Credite foto: Andrei Dinu. Cu permisiunea New Museum, New York City.

Alexandra Pirici, *Co-natural*, 2018. Exhibition view: New Museum, New York. Photo credits: Andrei Dinu. Courtesy New Museum, New York City.

Alexandra Pirici: Co-natural

Co-natural

Artist: Alexandra Pirici

Curator: Helga Christoffersen, Associate Curator

New Museum

235 Bowery, New York, NY 10002

Exhibition in collaboration with Kunstenfestivaldesarts, Brussels. With the support of ICR, New York. Special thanks to CINETic and the National Center for Dance, Bucharest

en

I am in a large dark room, with a simple wooden floor, together with 3 live performers on a low platform which is lit from the inside, and another performer which looks as part of the same team like the other three, but is confined in a transparent pyramid; they are all wearing casual clothes. Upon closer exam, the fourth performer is not really there, but rather present via hologram; he will appear and disappear at regular intervals. Two of the performers are on the lit platform, and a third one crawls across the wooden floor. The live performers go through a cycle of movements which are slow, almost ritualized, sometimes in synchronicity and at other times in a strange dialogue which is hard to fathom. They utter mechanical snippets of information and sing something which is at times not really a song, but rather a harmony slowly decreasing in intensity and at other times a snippet of opera music. The uttered sentences (which are definitely not a dialogue, but rather a dispassionate inventory of information) are about numerous subjects: Ronald Reagan's speech to the students in Moscow, quotes from the *Book of Genesis*, specs about the human body which shift from the physical inventory of facts to the intrusion of the virtual universe, the average number of comments per social media post, exposure to advertising, the description of the universe, planets, the Milky Way, names of animals, prices. None of the facts conveyed come across as opinions, but rather as pieces of a larger puzzle that is not clear yet. They are not meant to be delivered in the form of an interpretation, but rather as statements

FIORDUL ȘI MUNTELE.

A privi prin lentila ecologiei profunde

Text Kristin Astrup Aas și Kjersti Vetterstad

THE FJORD AND THE MOUNTAIN.

Looking Through the Lens of Deep Ecology

Hallikskarvet. Fotografie a muntelui lui Arne Næss' – Hallingskarvet. Credite foto: Kjersti Vetterstad.
Hallikskarvet. Photo of Arne Næss' mountain father – Hallingskarvet. Photo credits: Kjersti Vetterstad.

În aprilie 2015, guvernul norvegian a acordat o autorizație de exploatare minieră pentru a deschide o mină într-un munte de pe coasta de vest a Norvegiei și pentru a depozita deșeuri miniere într-un fiord din apropiere. În februarie 2016, ecologiștii locali, împreună cu organizațiile de mediu, s-au înscris în cea mai lungă manifestare de protest civil din istoria norvegiană din anii '70 încoace. Când am descoperit cât de puțin a fost discutat scandalul în media, am decis să facem o echipă de film și să folosim mina și fiordul destinat deșeurilor ca puncte de plecare pentru investigațiile cinematografice ce pun întrebărilor referitoare la modul în care ne raportăm la mediul nostru natural.

Aproape de Fjordul Førde, pe coasta de vest a Norvegiei se află muntele Engebø. Face parte dintr-un peisaj care, cu excepția câtorva ferme împrăștiate și a unui drum îngust și curbat, nu s-a schimbat semnificativ de când gheața a scăzut acum 10.000 de ani. În spatele muntelui se află o vale verde, bogată, iar sub munte, un fiord plin de strălucire și viață. Este vorba despre un mic munte din numeroasele de-a lungul vastului fiord, dar împreună formează un mediu dătător de viață pentru o mare varietate de ființe, printre altele și pasărea alunar, feriga *Hymenophyllum wilsonii*, somonul și o mica populație de 300 de oameni care locuiește în satul Vevring.

Până în anii 60, Vevring era accesibil numai cu barca. În timpul construcției unui tunel și a unui drum, care leagă satul de rețeaua mai mare de drumuri, s-a descoperit un mineral numit rutil. Rutilul este exploatat în principiu pentru producerea de pigmenți albi folosiți în alimente,

en

In April 2015 the Norwegian government granted a mining company permit to open a mine in a mountain on the west coast of Norway and to deposit mining waste in a nearby pristine fjord. In February 2016 local environmentalists, together with environmental organisations, enrolled in the longest manifestation of civil disobedience in Norwegian history since the '70s. When we discovered how poorly the scandal was covered, we decided to put together a film team and to use the planned mine and the dumping of waste in the fjord as a starting point for cinematic investigations of questions regarding how we relate to our natural surroundings.

Next to the Førde Fjord, on the west coast of Norway rests the Engebø Mountain. It is part of a landscape that except from a few scattered farms and a narrow, curvy road, has not changed significantly since the ice declined 10,000 years ago. Behind the mountain is a green, lush valley, and beneath the mountain the glittering fjord with its teeming life. It's just a tiny mountain among many along the

Marius Stoica. Bol, acvariu. Media Art Festival Arad – *De Rerum Natura*, 2018. Instalație: acvariu cu substrat de sol, plante, creveți și melci care funcționează ca un ecosistem. Prin amabilitatea artistului.

Marius Stoica. Aquarium, bowl. Media Art Festival Arad – *De Rerum Natura*, 2018. Installation: aquarium with soil substrate, live plants, shrimps and snails that works as a small ecosystem. Courtesy of the artist.

Multiloguri despre prezent

Text Barbora Švehláková

Multilogues on the Now: On Health, Work and Emotions

Artiști: Berlin Feminist Health Care Research Group, Luiza Prado de O. Martins, Cindie Cheung, Jenna Bliss, Anetta Mona Chisa a Lucia Tkáčová, Kateřina Konvalinová, Kateřina Kolářová, Sráč Sam, Rehana Zaman, Matthew de Kersaint Giraudeau/ Bad Vibes Club, Khairani Barokka, Taraneh Fazeli

Curatori: Hana Janečková, Zuzana Jakalová și Display – Association for research and collective practice
Display, Prague

10 aprilie – 10 iunie 2018

Multilogues on the Now

Multilogues on the Now: On Health, Work and Emotions

Artists: Berlin Feminist Health Care Research Group, Luiza Prado de O. Martins, Cindie Cheung, Jenna Bliss, Anetta Mona Chisa a Lucia Tkáčová, Kateřina Konvalinová, Kateřina Kolářová, Sráč Sam, Rehana Zaman, Matthew de Kersaint Giraudeau/ Bad Vibes Club, Khairani Barokka, Taraneh Fazeli

Curators: Hana Janečková, Zuzana Jakalová and Display – Association for research and collective practice
Display, Prague

10. 4. – 10. 6. 2018

Installation view of *Multilogues on the Now: On Health, Work and Emotions*. Display, Prague. Photo credits: Radek Brousil.

Vedere din instalația „Multi-dialoguri ale prezentului: despre sănătate, muncă și emoții”/ *Multilogues on the Now: On Health, Work and Emotions*. Display, Praga. Credite foto: Radek Brousil.

Multilogues on the Now: About health, work and emotions este o expoziție; și în același timp o serie de prelegeri și ateliere inițiate de curatoarele Zuzana Jakalová și Hana Janečková la începutul lui aprilie 2018, cu titlul *Display – Association for Research and Collective Practice*. Aceasta este cea de-a doua parte din proiectul de trei ani (după spusele lor) pe teme de cercetării medicale, conceptului de muncă emoțională și a dizabilității. Proiectul are astfel un statut hibrid, oscilând între expoziție și program live, iar această ambivalență este cheia de lectură a evenimentului în ansamblu, potrivit autoarei Barbora Švehláková.

en

Multilogues on the Now: About health, work and emotions is an exhibition; and at the same time a series of lectures and workshops which were launched by the curators Zuzana Jakalová and Hana Janečková at the beginning of April under the title *Display – Association for Research and Collective Practice*. This is the second part of the allegedly three-year project on health and disease research, the concept of emotional work and disability. The resulting form of the project has a hybrid status, moving between the show and the live program, and this ambivalence is the key to reading the whole event, according to the reviewer Barbora Švehláková.

Liquid forms of health and exposure

The curators for the exhibition in the Transitdisplay underground gallery in the centre of Prague chose a minimalist narrative solution referring to other possible outputs and events of the project. After all, it is not a coincidence that this exhibition takes place here. After rebranding from the classic gallery, it focused on alternative exhibition strategies working on social practice, art and politics. The authors of the project – artist Zbyněk Baladrán and curator Zuzana Jakalová – are based on feminist practices, trying to deconstruct the hierarchy

INTERVIU

Liliana Țuroiu,
președintele Institutului Cultural Român

Creativitatea este resursa pe baza căreia omenirea se va dezvolta mai departe

S-a vorbit deja despre faptul că sunteți prima femeie în funcția de președinte al ICR. Dincolo de această premieră îmbucurătoare, o noutate este și că ICR este condus astăzi de cineva cu o carieră consistentă în domeniul artelor vizuale. Cum se reflectă experiența dumneavoastră artistică în opțiunile pe care le presupune acest mandat?

Într-adevăr, sunt membră a Uniunii Artiștilor Plastici de două decenii. Deopotrivă relevante din punct de vedere profesional, pentru mandatul care mi-a fost încredințat, sunt și activitatea mea universitară, în cadrul UNARTE, și cea managerială anterioară numirii la ICR, în calitate de coordonator al unor proiecte și evenimente culturale. Creația artistică și managementul constituie, desigur, sfere diferite (chiar dacă Andy Warhol spunea undeva, cu un adagiu notoriu, că „working is art and good business is the best art.”) Experiența artistică reprezintă, incontestabil, un avantaj, dar n-aș vrea să existe impresia că privilegiez cumva domeniul din care provin. Precum în sporturile de echipă – unde ar fi o strategie perdantă ca antrenorul să introducă mai mulți jucători pe postul în care s-a afirmat el însuși – ceea ce urmărim în programele noastre sunt echilibrul și adaptarea la piețele culturale pe care vrem să fim prezenți. Artele vizuale se bucură, în programele ICR, de locul care li se cuvine, un loc binemeritat, pentru

că, de la Brâncuși și avangarda istorică până la tinerii artiști emergenți, este vorba despre un domeniu în care sunt convinsă că avem ce arăta lumii întregi.

Ne puteți oferi, așadar, câteva exemple de proiecte semnificative deja derulate sau aflate în pregătire?

M-am referit mai devreme la Brâncuși, un nume care ține de ceea ce se cheamă astăzi „brand de țară”. Din primăvara lui 2017 până în ianuarie 2018, opt dintre sculpturile revoluționare ale artistului, în lemn și marmură, au fost expuse, printr-un proiect sprijinit de ICR New York, la Muzeul Guggenheim, alături de o serie de fotografii istorice ale atelierului de la Paris și ale operelor sale in situ. Trebuie să amintesc și prezența regretatei artiste Geta Brătescu la Bienala Internațională de la Veneția, în 2017, cu expoziția „Apariții” – apreciată de media internațională drept una dintre cele mai bune participări naționale. Prezența României la acest eveniment major al scenei artistice internaționale este organizată în comun de Ministerul Culturii și Identității Naționale, Ministerul Afacerilor Externe și Institutul Cultural Român. Recent s-a încheiat la Bruxelles, la Bozar, proiectul expozițional multidisciplinar „SOMEWHERE IN BETWEEN – Contemporary Art Scenes in Europe”, desfășurat în cadrul programului european „Trauma & Revival – Cultural Relations between Eastern and Western Europe”. Parte, totodată, a programului-cadru

IN MEMORIAM

Alexandra Titu

Alexandra Titu, 1978. Credite foto: Constantin Prut.
Alexandra Titu, 1978. Photo credits: Constantin Prut.

O femeie remarcabilă

Alexandra Titu (1948–2018) a fost o femeie remarcabilă din multe puncte de vedere. I-am admirat adeseori inteligența scilpitoare, cunoștințele sistematice din domeniul artelor plastice și istoriei culturii. I-am apreciat capacitatea de a pune în perspective mai largi fenomenul vizual românesc, pe care nu l-a minimizat niciodată, din false complexe, ci l-a considerat o sinteză originală în arealul cultural central și est-european.

I-am admirat logica discursului adeseori lungă și arborescentă dar totuși finalmente convingătoare, ca și stilul oratoric dens, consistent și plin de farmec, care i-au asigurat un renume între anii 1980–2000. I-am apreciat energia bine drămuțată cu care a scris cărți, a organizat expoziții, a ținut cursuri, a condus doctorate, dedicația neobosită pentru arta românească contemporană și generozitatea față de artiștii români din București dar mai ales din țară, chiar și atunci când o boală îndelungată i-a limitat spațiul de mișcare și puterile fizice au început să o părăsească.

I-am admirat căldura umană, naturalețea ușor maternă cu care și întreținea relațiile profesionale și mai ales umorul. Umorul cu care a scris cărți de proză savuroase și cu care a înfruntat neputințele fizice și dificultățile nu puține ale vieții sale, transformându-le în probe ale răbdării, în căi de „subțiere de sine” și de apropiere de scopul real și profund al vieții care este auto-cunoașterea.

Acum că a trecut de „partea cealaltă”, îi doresc Alexandrei Titu, un cărturar și un om minunat, să se îndrepte mereu și mereu spre Lumină. •
Magda Cârneci

O personalitate emblematică

În existența fiecăruia dintre noi există întâlniri admirabile. O știam pe Alexandra Titu din anii '80 ca fiind o atentă observatoare și comentatoare a artelor vizuale românești. Bună povestitoare/ scriitoare, te introducea în universul unui creator sau al scenei artei contemporane românești, europene și universale cu autoritatea cunoscătorului ce analizează din multiple perspective fenomenul și reușește, într-un discurs logic, coroborând multe informații, să surprindă, prin puterea de sinteză, esența. Te convingea cu fermitate și o undă de umor. Activă, implicată, ea se afla într-o permanentă stare de efervescență creatoare – curatoarea expoziției, scria articole și cărți, coordona doctorate în Arte Vizuale. Ființă generoasă și morală, dăruia din cunoștințele ei și era deschisă la tot ce înseamnă valoare în artă. Alexandra Titu construia în tot ce făcea. Prietenă a artiștilor și studenților, prietena mea de conversații lungi despre artă și destin, despre om ca ființă umană și creator, Alexandra Titu rămâne o personalitate emblematică care a marcat prin întreaga sa activitate cultura română și pe noi toți. •

Marilena Preda-Sânc

Alexandra Titu

Alexandra Titu a fost unul dintre cei mai activi și valoroși critici, istorici de artă și curatori ai noștri, din ultimele patru decenii. De asemenea, cadru didactic la Universitatea de Vest din Timișoara, conducător de doctorate, apreciat de numeroși studenți. Prozator, cu volume publicate. A reprezentat un real model de dăruire profesională, în numele căreia a luptat mulți ani cu o boală de uzură.

Într-un interviu, povestea că între animatorii vieții artistice din perioada formării ei erau și membrii grupului de neoavangardă timișorean Sigma. Probabil că a fost unul din reperele care au făcut-o de timpuriu atentă față de experimentalism, concept și fenomen căruia i-a dedicat mai mulți ani de cercetare. Preocuparea aceasta, devenită axială la maturitatea profesională a Alexandrei Titu, a rodit în anii '90–2000 în

A Remarkable Woman

Alexandra Titu (1948–2018) was a remarkable woman in many ways. I often admired her brilliant intelligence, her systematic knowledge in the field of plastic arts and the history of culture. I appreciated her ability to set into broader perspectives the Romanian visual phenomenon, which she never minimized, out of false complexes, but she considered it an original synthesis in the central and eastern European cultural area.

I admired the logic of the often long and arborescent, yet ultimately convincing, discourse, as well as the dense, consistent, yet charming, oratoric style that earned her a reputation between 1980–2000. I appreciated the well-trained energy with which she wrote books, organized exhibitions, taught classes, supervised PhDs, her relentless dedication to contemporary Romanian art and her generosity to the Romanian artists in Bucharest, but especially throughout the country, even when a long illness limited her space of movement and the physical powers began to leave her.

I admired her human warmth, the slightly maternal nature with which she maintained her professional relationships and especially her humor. The humor with which she wrote savory prose books and confronted her physical disabilities and the many difficulties in her life, turning them into proofs of patience, in ways of “self-thinning” and approaching the real and profound purpose of life that is self-knowledge.

Now that she has gone to “the other side,” I wish Alexandra Titu, a great scholar and a wonderful human being, always and always to head for the Light. •

Magda Cârneci | Translated by Roxana Ghiță

An Emblematic Personality

In the life of each one of us there are admirable encounters. I knew Alexandra Titu from the '80s as a careful observer and commentator of the Romanian visual arts. A good storyteller/ writer, she would introduce you to the universe of a creator or to the stage of Romanian, European and universal contemporary art with the authority of the connoisseur who analyzes the phenomenon from multiple perspectives and succeeds, in a logical discourse, corroborating a lot of information, to capture the essence by the power of synthesis. She would convince you with determination and a touch of humor. Active, involved, she was in a permanent state of creative effervescence – curating exhibitions, writing articles and books, supervising doctoral theses in Visual Arts. She was a generous and moral being. She would share her knowledge and was open to all that had value in art. Alexandra Titu was building in everything she was doing. A friend of artists and students, my partner in long conversations on art and destiny, on man as a human being and as a creator, Alexandra Titu is an emblematic personality that has marked Romanian culture and all of us through her entire activity. •

Marilena Preda-Sânc | Translated by Roxana Ghiță

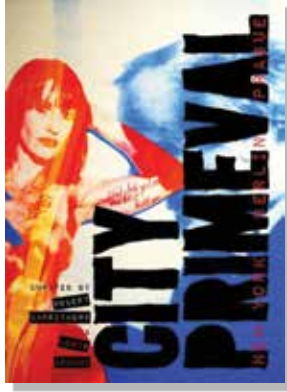
Alexandra Titu

Over the last four decades, Alexandra Titu was one of our most active and valued critics, art historians and curators. She was also a professor at the West University of Timișoara, a PhD advisor appreciated by many students as well as a published prose writer. She represented a real model of professional dedication, something she fought for, despite her many years of struggle with a degenerative illness.

In an interview, she spoke about the animators of the artistic life during her training period who, included members of the Timișoara neo-avant-garde group Sigma. Perhaps it was one of the milestones that pushed her to focus on experimentalism, a concept and phenomenon that she devoted years of research to. This concern, which has become axiomatic to the professional maturity of Alexandra Titu, gave birth to the Experiment in Romanian Art in 1960–2000 exhibition (Bucharest and Cluj), the accompanying catalog, the doctoral thesis and the book with

City Primeval. New York, Berlin, Prague

City Primeval. New York, Berlin, Prague
Edited by: Robert Carrithers & Louis Armand
Literaria Pragensia Books,
Prague, 2017, 550 pp.

City Primeval. New York, Berlin, Prague

City Primeval. New York, Berlin, Prague
Edited by: Robert Carrithers & Louis Armand
Literaria Pragensia Books,
Prague, 2017, 550 pp.

Text Rareș Grozea

Pe coperta cărții stă scris, în mod expresiv, „Curated by Robert Carrithers and Louis Armand”. Într-adevăr, cartea are aspectul unei expoziții, aducând laolaltă lucrări ale mai multor artiști (în principal fotografi, cu portrete, fotografii de la evenimente și fotografie de stradă), precum și afișe, picturi și cadre din filme, intercalând trecutul cu prezentul, o felie de istorie: scena underground din New York, Berlin și Praga în anii '70, '80 și începutul anilor '90, și reprezentanții ei astăzi: numeroasele voci azi disparate și acum reunite. Azi lucrările vechi au valoare documentară, în timp ce cele noi sunt puncte de referință. Narațiunile la persoana I conținute în paginile de față fac mai mult decât să completeze imaginile, ajutând la construirea unei istorii inteligibile semi-coezive.

Dincolo de a fi un obiect, cartea a fost un eveniment. Deși artiștii (vizuali, muzicieni, regizori sau toate cele de mai sus) care mai sunt azi în viață nu s-au oprit din a-și face arta după perioada menționată și majoritatea fotografiilor cu evenimente de pe scena underground din cele trei orașe au fost expuse în trecut, contribuția cărții, aducându-le lucrările împreună, juxtaponându-le cu povești personale, este de a încerca să istoricizeze un anumit moment, o anumită rețea contraculturală. Au fost desigur evenimente de lansare în toate cele trei orașe, cu slideshow-uri cu lucrările anumitor fotografi, povești relatate spontan publicului și performance și muzică live, necesar dat fiind subiectul cărții, o încercare de a învia atmosfera respectivă, dar și ceva mai personal. La evenimente (bine, eu pot vorbi doar despre lansarea din Berlin), aveai impresia că toată lumea se știa cu toată lumea. Menționării unui oarecare eveniment memorabil i se răspunea cu aplauze sau comentarii din public. Ca și cum o generație s-ar fi reunit pentru a-și spune povestea.

Care este însă miza acestui artefact? Și nevoia de istoricizare e doar rezultatul trecerii timpului natural sau a avut loc și altceva între timp? Eseul în trei părți al lui Louis Armand de la început (disponibil și pe 3:AM Magazine) stabilește cadrul teoretic al cărții. Pentru a avea o perspectivă mai largă asupra schimbărilor (economice și în structura orașelor, acompaniate cultural de un „sentimentalism reacționar”, condamnând contracultura ca periculoasă) care au dus la disoluția underground-ului, textul se plasează (în mod necesar) în afara istoriei reprezentate în carte (precum și în afara diviziunii tripartite a volumului), vocea autorului fiind absentă din restul cărții (sunt însă reproduse câteva lucrări ale sale), deși autorul s-a mutat și el în Praga în 1994. Praga postcomunistă e prezentată în mai multe povești ca printre ultimele bastioane europene ale autenticității underground, al posibilităților, în ciuda lipsei extravagantei transgresive new-yorkeze sau berlineze, făcându-i pe mulți să se mute acolo, departe de gentrificarea virulentă din celelalte două orașe, sub care va ceda apoi și Praga. Admițând încetarea din viață a acestui underground (chestiunea delimitării poate fi desigur dezbătută) bazat pe axa New York – Berlin – Praga, tot ce putem face e să istoricizăm.

Însă în timp ce Armand numește MoMA un gulag instituțional, expunând imagini diluate, inofensive ale unor mișcări transgresive, Carrithers vede expoziția Club 57 (un spațiu din New York foarte relevant pentru con-

The cover describes the book fittingly as “curated” instead of edited. It’s a book that very much feels like an exhibition, bringing together works by a number of artists (mostly photographers, showcasing staged portraits, event photos, and street photography), as well as posters, paintings, and video stills, straddling the past and the present, a particular slice of space-time: the underground of New York, Berlin, and Prague, in the '70s, '80s, and early '90s, and its now loose threads: the myriad voices that compose the book, coming back together in the present. Nowadays the old works have a documentary value, while the new ones serve as a point of reference. The stories (1st person narratives) contained within the pages go beyond complementing the images, helping to construct an intelligible, semi-cohesive narrative.

The book itself was very much an event. Even though the artists (visual artists, musicians, filmmakers, or all of the above) showcased in the book never stopped practicing their art and most of the photos of the New York/ Berlin/ Prague countercultures found in the book have been exhibited in the past, what the book does more, by bringing them together, by juxtaposing them with written accounts, is to attempt historicization. There were of course launch events in all three cities, which showcased slideshows of select photographers’ works, storytelling, and live performances and music, a necessary throwback given the subject matter, but also something more personal. At the events (well, I can only speak about the Berlin launch), one got the feeling that everyone knew each other. Mention of some event or gathering would be met with cheers or comments from the audience. It was as if a generation came back together to tell its own story.

What is the impetus behind this artifact though? Is it just the urgency of old age, of the passing of natural time, or has something also occurred in the meantime? Louis Armand’s three-part opening essay (also available on 3:AM Magazine) establishes the theoretical framework for the whole book. To get a broader perspective on the changes (in the economy and in the structure of the cities, accompanied culturally by a “reactionary sentimentalism” deeming counterculture dangerous) that have led to the dissolution of the underground, the text (necessarily) places itself outside the history depicted in the book (and outside the tripartite division of the volume), as the author’s voice is absent throughout the book (though a few of his works are reproduced), despite himself being an expat in Prague since '94. Postcommunist Prague is viewed in many narratives as among the last European bastions of underground authenticity, of possibility, despite lacking the transgressive extravaganza of New York and Berlin, leading large numbers of westerners to settle there, away from the virulent gentrification in the other two cities, under which Prague itself later succumbed. Admitting the passing of this particular underground (questions of delimitation can certainly be raised) based on the New York – Berlin – Prague axis, the only thing left to be done is to historicize.

However, while Armand calls MoMA an institutional gulag, showcasing defanged versions of transgressive movements, Carrithers sees the

COLABORATORI

– Dana Altman –

Este critic și istoric de artă. În prezent, este directoarea unei galerii de artă contemporană în New York City. Trăiește și activează în New York City.

– Kristin Astrup Aas –

Deține o diplomă de masterat în arhitectură de la Academia de Arte din Copenhaga. A studiat design de permacultură și are experiență teoretică și practică în design regenerativ, agri-cultură urbană organică și producție de semințe. În ultimii trei ani, Kristin a lucrat cu conceptul de deep ecology ca temă principală în arhitectură, teatru și film, literatură, design grafic, fotografie, performance. Lucrează ca director asociat și scenarist.

– Raluca Băloiu –

Este critic de artă, curatoare. Trăiește și activează în București.

– Georgian Bărbieru –

Este artist vizual, asistent universitar la Universitatea Națională de Arte București, departamentul Artă Murală. Trăiește și activează în București.

– Andreea Căpitănescu –

Este președinta al Asociației 4Culture și curator WASP - Working Art Space and Production.

– Magda Cârneli –

Este scriitoare și critic de artă. Actualmente este redactor-șef al Revistei ARTA și președintă a PEN Club România. Trăiește și lucrează la București și Paris.

– Ciprian Ciuclea –

Este artist vizual interesat de proiectele interdisciplinare care se axează mai ales pe trăsăturile conceptuale ale receptării. Temele explorate sunt apropiate de aspectele sociale ale comunicării, interpretarea mesajelor, contemplare și supraveghere, plasate în relație cu aspectele științifice ale existenței umane. A expus internațional în spații ca Saitama Modern Art Museum (JP), Engramme, Quebec (CAN), spațiul Platforma, Muzeul Național de Artă Contemporană, București, D. Manuel Palace, Evora (PT), Hospital de Santiago, Cuenca (ES), Forte Marghera, Venice (IT). Este președintele Experimental Project și membru fondator al Societății Române de Oftalmogenetică.

– Georgiana Cojocaru –

Este editor la Revista ARTA și curatoare independentă. Trăiește și activează în București și Londra.

– Rareș Grozea –

Este student la istorie în Berlin și colaborator la Revista ARTA. Trăiește și activează în Berlin.

– Dorina Horățiu –

Este artistă vizuală și curatoare. Cadru didactic în departamentul Textile UNARTE, București.

– Mălina Ionescu –

Este artistă vizuală și curatoare. În prezent lucrează la Muzeul Național de Artă Contemporană. Trăiește și activează în București.

– Petru Lucaci –

Este artist vizual și profesor universitar. În prezent este Prof. Univ. Dr. la Universitatea Națională de Arte din București, Președinta al Uniunii Artiștilor Plastici din România, Director al Revistei ARTA și director artistic pentru Victoria Art Center din București. Trăiește și activează în București.

– Wanda Mihuleac –

Este artistă vizuală, curatoare, directoare editura Transignum, Paris. Născută în România. Trăiește și lucrează la Paris.

– Mădălina Mirea –

Este coordonatorul programului cultural al Centrului Cultural Palatele Brâncovenești de la Mogosoaia. Este doctor în arte vizuale, cu o teză despre expertiza de autenticitate în pictura, susținută în 2011 la Universitatea Națională de Arte.

– Aurelia Mocanu –

Este critic de artă și jurnalistă. Trăiește și activează în București.

– Igor Mocanu –

Este critic de artă și curator. În prezent este editor la Revista ARTA și coordonator de cercetare la Centrul Național al Dansului - București. Trăiește și activează în București.

– Olivia Nițis –

Este curatoare independentă. În prezent este cercetătoare la Institutul de Istoria Artei „G. Oprescu” al Academiei Romane și vicepreședinta Asociației Experimental Project. Trăiește și activează în București.

– Emily O'Leary –

Este curator asociat la Muzeul și colecția de artă Derfner Judaica.

– Martina Pachmanová –

Este istoric de artă, critic și curator. Lucrează la departamentul de Istoria și Teoria Artei a Academiei de Artă, Arhitectură și Design din Praga.

– Emilia Persu –

Este coordonatoare de programe în arte vizuale în România și Europa.

– Ileana Pintiile –

Este critic de artă, curatoare și profesor universitar la Facultatea de Arte, Universitatea de Vest din Timișoara. Trăiește și lucrează în Timișoara.

– Mihai Plămădeală –

Este critic de artă și curator. Din 2007, este autor al rubricii de arte vizuale din revista Observator Cultural. Trăiește și activează în București.

– Augustin Pop –

Este artist vizual. Coordonează doctorate în Arte Vizuale în cadrul UVT – Facultatea de Arte și Design, Timișoara.

– Delia Popa –

Este o artistă vizuală care lucrează cu desen, pictură, performance, instalație video, și care se inspiră din domenii ca istorie, comedie, antropologie culturală și traumă. A obținut Diploma Postuniversitară în Arte Vizuale de la Goldsmiths College, University of London (PgDip2005), și Masterul în Arte Vizuale de la School of the Art Institute of Chicago (MFA 2007).

– Maria Răducanu –

Este sculptoriță. Doctorandă UNARTE, București.

– Boryana Rossa –

Trăiește și activează în Sofia și New York. Profesor asistent în Transmedia la Syracuse University, NY. Rossa lucrează în performance, film, fotografie și arte digitale și curatoiază proiecte. A expus în muzee și forumuri recunoscute ca Muzeul de Artă Modernă (MUMOK) Viena; Galeria Națională Zacheta, Varșovia; Brooklyn Museum, New York; prima și a 2-a ediție a Bienalei de la Moscova; prima ediție a Balkan Biennial Thessaloniki etc. A primit premiul Fundației de Artă New York pentru artă media în 2014 și premiul de excelență în cercetare de la departamentul pentru arte vizuale și performative a Universității Syracuse, NY, 2018.

– Ellen Rothenberg –

Se preocupă în practica sa de politicile vieții de zi cu zi și de formarea comunităților prin practici colaborative. Predă la The School of the Art Institute din Chicago unde este și cercetător la Institutul de studii și practici curatoriale a SAIC.

– Marilena Preda-Sânc –

Este artist vizual, profesor la Universitatea Națională de Arte din București, curator și editor-șef la revista Contrapunct. Semnează articole despre feminism, artă în spațiul public și eco-art. Trăiește și lucrează în București.

– Anca Sînpălean –

Este o artistă și curatoare ce trăiește și activează în Zurich, Elveția din 2006. Deține un masterat în Arte Vizuale de la Universitatea de Arte din București și un masterat în practici curatoriale de la Universitatea de Arte din Zurich. Între 2010 și 2014 a fost curatoare și manager la artfoyer Cavigelli – un spațiu independent dedicat artei contemporane (<http://www.artfoyer.org>). În 2014 a dezvoltat și curatariat Kunstlauf Meilen - o expoziție open air conținând 22 de instalații ce se întindeau pe o distanță de 4 kilometri urmărind drumul panoramic al orașului Toggwil, Meilen (<http://www.kunstlauf.ch>). În 2016 a fost co-fondatoar

și direcțor artistic al Wunderkammer Glattpark în Opfikon.

– Cristina Stoenescu –

Este absolventă a programului masteral Teoria și Practica Imaginii (CESI) și a studiilor de Artă și Patrimoniu de la Universitatea din Maastricht. S-a specializat în istoria artei contemporane fiind interesată de proiecte de curatariat. În prezent este curator la galeria Anca Poterașu, București.

– Marius Stoica –

Este licențiat în filosofie, în prezent bibliotecar. Din 2016 a demarat proiectul online de colaborare etho.tk, care combină filosofia, arta și tehnologia cu scopul de a exprima, printr-o varietate de abordări artistice (instalație, performance video, net-art etc.), un set de idei filosofice circumscrise realismului speculativ și care orbitează în jurul conceptul de "eto-tectură" - căile invizibile, bătute și bine purtate de comunicare între lucruri și în rețelele de lucruri.

– Barbora Švehláková –

Este absolventă a Intermedia Studio la UMPRUM și AVU în Praga. Lucrează la platforma online TV Artyčok și între 2013-2015 a făcut parte din echipa curatorială a Galeriei 207. În practica sa artistică lucrează, în principal, în mediul video.

– Roxana Trestioareanu –

Este artistă vizuală, curatoare. Cadru didactic în departamentul Foto – Video UNARTE, București.

– Leonard Ursachi –

Este sculptor. Născut în România, trăiește și lucrează la New York. Expoziții personale în muzee și galerii din S.U.A, Franța, România. Realizează lucrări de Artă în Spațiul Public.

– Victor Velculescu –

Este artist vizual. Cadru didactic în departamentul Foto – Video UNARTE, București.

– Kjersti Vetterstad –

Lucrează ca artistă vizuală în Drammen, Norvegia. A studiat la Academia Națională de Arte din Bergen și deține o diplomă de master în Artă în Spațiul Public, Konstfack, Stockholm (Suedia). Practica ei explorează teme ca timp și impermanență, probleme de identitate și alienare, granițele care definesc relația om-natură. Practica ei se materializează în medii ca performance, instalație, video, audio, fotografie și film.

CONTRIBUTORS

– Dana Altman –

Is an art critic and historian. Currently, she is the director of a contemporary art gallery in New York City. She lives and works in New York City.

– Kristin Astrup Aas –

Has a master's degree in architecture from the Academy of Fine Arts in Copenhagen. She has studied permaculture design and has practical and theoretical experience with regenerative design, organic urban agriculture and seed production. In the last three years, Kristin worked mainly with Deep Ecology as a theme in architecture, theatre and film - theoretically, in writings, graphics, photography, in performance, and as a co-director and script writer.

– Raluca Băloiu –

Is an art critic and curator. She lives and works in Bucharest.

– Georgian Bărbieru –

Is a visual artist, assistant lecturer at the National University of Arts in Bucharest, Mural Art department. He lives and works in Bucharest.

– Andreea Căpitănescu –

Is the president of 4Culture Association and curator at WASP_ Working Art Space and Produciton.

– Magda Cărneci –

Este scriitoare și critic de artă. Actualmente este redactor-șef al Revistei ARTA și președintă a PEN Club România. Trăiește și lucrează la București și Paris.

– Ciprian Ciuclea –

Is a visual artist interested in projects focusing on conceptual aspects of reception. The themes explored are related to social aspects of communication and message interpretation, contemplation and surveillance, usually placed in relationship with scientific aspects of humane existence. He exhibited worldwide including Saitama Modern Art Museum (JP), Engramme, Quebec (CAN), Platforma, National Museum of Contemporary Art Bucharest, D. Manuel Palace, Evora (PT), Hospital de Santiago, Cuenca (ES), Forte Marghera, Venice (IT). He is a founding member of Romanian Society for Ophthalmogenetics.

– Georgiana Cojocaru –

Este editor la Revista ARTA și curatoare independentă. Trăiește și activează în București și Londra.

– Rareș Grozea –

Este student la istorie în Berlin și colaborator la Revista ARTA. Trăiește și activează în Berlin.

– Dorina Horățu –

Is a visual artist and curator. Teaches at the Textiles department of UN-ARTE, Bucharest.

– Mălina Ionescu –

Is a visual artist and curator. She works at The National Museum of Contemporary Art. Lives and works in Bucharest.

– Petru Lucaci –

Este artist vizual și profesor universitar. În prezent este Prof. Univ. Dr. la Universitatea Națională de Arte din București, Președinte al Uniunii Artiștilor Plastici din România, Director al Revistei ARTA și director artistic pentru Victoria Art Center din București. Trăiește și activează în București.

– Wanda Mihuleac –

Is a visual artist, curator, the director of Transignum publishing house, Paris. Born in Romania. She lives and works in Paris.

– Mădălina Mirea –

Is the coordinator of the cultural programme at Brâncovenești Palaces Cultural Centre. Since 2011, she holds a Ph.d in visual arts with a thesis on counselling and expertise in painting authenticity from the National University of Arts, Bucharest.

– Aurelia Mocanu –

Is an art critic and journalist. She lives and works in Bucharest.

– Igor Mocanu –

Is an art critic and curator. He works as editor for Revista ARTA and Head of Research for Bucharest National Contemporary Dance Center. He lives and works in Bucharest.

– Olivia Nițis –

Is an independent curator. She currently works as researcher at the Institute of Art History "G. Oprescu" of the Romanian Academy and vice-president of Experimental Project Association. She lives and works in Bucharest.

– Emily O'Leary –

Is associate curator at Derfner Judaica Museum and Art Collection.

– Martina Pachmanová –

Is an art historian, curator and art critic. Works at the Department of Art Theory and History at the Academy of Arts, Architecture and Design in Prague.

– Emilia Persu –

Is a visual artist, director and coordinator of visual artist programmes for visual arts in Romania and Europe.

– Ileana Pintilie –

Is an art critic and curator, professor at the Arts Faculty, West University in Timisoara, Romania. She lives and works in Timișoara.

– Mihai Plămădeală –

Is an art critic and curator. Since 2007, he is the author of the visual arts column in Observator Cultural magazine. He lives and works in Bucharest.

– Augustin Pop –

Is a visual artist. He is a Phd supervisor for Visual Arts at UVT – The Faculty for Arts and Design, Timișoara.

– Delia Popa –

Is a visual artist who works with drawing, painting, performance, video installation. She takes inspiration from various fields like history, comedy, cultural anthropology and trauma. She holds a postgraduate diploma in Fine Arts from Goldsmiths College, University of London (PgDip 2005), and a Master in Fine Arts from the School of the Art Institute of Chicago (MFA 2007).

– Maria Răducanu –

Is a sculptor. Ph.d candidate at UN-ARTE, Bucharest.

– Boryana Rossa –

Lives and works in Sofia and New York. Assistant Professor in Transmedia at the Syracuse University, NY. Rossa works in the field of performance art, film, photography and digital arts, she also makes curatorial projects. Her works have been shown at internationally renowned museums and forums such as the Museum of Modern Art (MUMOK) Vienna; National Art Gallery Zacheta, Warsaw; Brooklyn Museum, New York; 1st and 2nd Moscow Biennial; 1st Balkan Biennial Thessaloniki etc. Recipient of the New York Foundation for the Arts award for Media Art in 2014 and the Faculty Excellence in Research award from the School of Visual and Performing Arts, Syracuse University, NY, 2018.

– Ellen Rothenberg –

Her work has been concerned with the politics of everyday life and the formation of communities through collaborative practices. She teaches at The School of the Art Institute of Chicago and is Faculty Research Fellow of the Institute for Curatorial Research and Practice at SAIC.

– Marilena Preda-Sânc –

Is a visual artist, professor at the National University of Arts Bucharest, curator and editor in chief at Contrapunct magazine. She submits articles on feminism, art in the public space and eco-art. She lives and works in Bucharest.

– Anca Sînpălean –

is an artist and curator living and working in Zurich, Switzerland since 2006. She holds a Masters Degree in Visual Arts from the University of Arts in Bucharest as well as a Masters Degree in Curating from the Zurich University of the Arts. Between 2010 and 2014 she was curator and manager of artfoyer Cavigelli - an independent art space focusing on contemporary art (<http://www.artfoyer.org>). In 2014 she conceived and curated Kunstlauf Meilen – an open air exhibition featuring twenty two installations along

a four kilometer long panoramic path in Toggwil, Meilen (<http://www.kunstlauf.ch>). In 2016 she was co-founder and artistic director of Wunderkammer Glattpark in Opfikon.

– Cristina Stoenescu –

Has graduated the master programme of the Centre for Excellency in Image Studies in Bucharest and the Arts & Heritage track for graduate studies at the University of Maastricht. She has specialised in the history of contemporary art, with a focus on curatorship and she presently works as a resident curator at Anca Poterașu Gallery in Bucharest.

– Marius Stoica –

Is a graduate of philosophy, currently a librarian. From 2016 he started the collaborative online project etho.tk mixing philosophy, art and technology and aiming to express through a variety of artistic approaches (installation, video performance, net-art etc.) a set of philosophical ideas circumscribed to speculative realism and orbiting around the concept of etho-lecture - the invisible, beaten and well-worn pathways of communication between things and within the networks of things.

– Barbora Švehláková –

Is a graduate of the Intermedia Studio at UMRUM and AVU in Prague. She works for the online platform TV Artyčok and in 2013-2015 she participated in the curatorial team of the Gallery 207. In her own artistic work, she works mostly with the medium of video.

– Roxana Trestioreanu –

Is a visual artist and curatoare. Teaches within the Photo – Video department of UNARTE, Bucharest.

– Leonard Ursachi –

Is a sculptor. Born in Romania, he now lives and works in New York. Solo shows in museums and galleries from U.S.A, France, Romania. He is commissioned Public Art works.

– Victor Velculescu –

Is a visual artist. Teaches in the Photo-Video department of UNARTE, Bucharest.

– Kjersti Vetterstad –

Is a visual artist based in Drammen, Norway. She studied at Bergen National Academy of the Arts (No), and holds an MA in Art in the Public Realm from Konstfack in Stockholm (Se). Her practice explores topics such as time and impermanence, questions relating to identity and alienation, and the boundaries that define the relationship between human and nature. Her work materialises in mediums such as performance, installation, video, audio, photo and film.

Revista – ARTA

Revista ARTA # 33 (382)/ 2018, Anul IX (51)

Revistă de arte vizuale editată de Uniunea Artiștilor Plastici din România (UAP) Fondată în 1954.

Visual arts magazine, edited by the Union of Visual Artists of Romania (UAP) Founded in 1954.

DIRECTOR/ DIRECTOR

Petru Lucaci, președinte UAP/ president of UAP

REDACTOR-ŞEF/ EDITOR-IN-CHIEF

Magda Cârnci

SECRETAR GENERAL DE REDACŢIE/ EDITOR

Georgiana Cojocar

REDACTOR ONLINE/ ONLINE EDITOR

Cristina Bogdan

DESIGN, DTP, PRODUCŢIE/ DESIGN, DTP, PRODUCTION

Andreea Mihaiu (Grapho_mat)

PROCESARE IMAGINI/ IMAGE PROCESSING

Marina Oprea

CORECTURĂ/ PROOFREADING

Rareş Grozea (RO, EN)

SERV. ADMINISTRATIV-FINANCIAR/ ADMINISTRATIVE FINANCIAL DEPT.

Rodica Dogaru, Maria Ioan

DISTRIBUŢIE

Cristina Bogdan, Mariana Motilică, Gheorghe Jijău

COLEGIUL CONSULTATIV/ ADVISORY BOARD

Judit Angel (Bratislava), Anca Arghir (Düsseldorf), Horea Avram (Cluj), Coriolan Babeți (New York), Ami Barak (Paris), Călin Dan (București), Liviana Dan (Sibiu), Ruxandra Demetrescu (București), Adrian Guță (București), Aurelia Mocanu (București), Cristian Nae (Iași), Ileana Pintilie (Timișoara), Maria Rus Bojan (Amsterdam)

COLABORATORI/ CONTRIBUTORS

Dana Altman, Raluca Băloiu, Georgian Bărbieru, Andreea Căpitănescu, Magda Cârnci, Ciprian Ciuclea, Rareş Grozea, Adrian Guță, Dorina Horătău, Mălina Ionescu, Emily O'Leary, Wanda Mihuleac, Mădălina Mirea, Aurelia Mocanu, Igor Mocanu, Olivia Nițș, Ileana Pintilie, Martina Pachmanová, Emilia Persu, Ioan Augustin Pop, Delia Popa, Cristina Popescu Rusu, Maria Alexandra Răducanu, Pierre Restany, Boryana Rossa, Ellen Rothenberg, Mihai Plămădeală, Marilena Preda-Sânc, Anca Sinpălean, Cristina Stoenescu, Marius Stoica, Barbora Švehláková, Liliana Șuroiu, Leonard Ursachi, Roxana Trestioreanu, Victor Velculescu, Mihaela Velea, Kristin Astrup Aas și Kjersti Vetterstad

TRADUCĂTORI/ TRANSLATORS

Raluca Băloiu, Roxana Ghiță, Rareş Grozea, Mălina Ionescu, Marina Oprea

CREDITE/ CREDITS

Arizona State University, Grupul Territorial Agency, Cătălin Bălescu, Mihai Balko, Georgian Bărbieru, Matei Bejenaru, Radek Brousil, Carnegie Observatories, Andreea Căpitănescu, Ciprian Ciuclea, Claudiu Cobilanschi, Andrei Dinu, Maxim Dumitraș, Darie Dup, Marianne Engel,

Taraneh Fazeli, Dani Ghercă, Michael Goldgruber, John Hill & Hana Janečková, Dorina Horătău, Lenka Klodova, Zdena Kolefkova, Bogdan Mateias, Alexandru Micloș, Wanda Mihuleac, Valeriu Mladin, Dragoș Neagoe, New Museum New York City, Cosmin Paulescu, Mihai Perca, Emilia Perșu, Augustin Pop, Delia Popa, Marilena Preda-Sânc, Boryana Rossa & ULTRAFUTURO, Octavian Stăcescu, Marius Stoica, Lea Rasovski, Maria Răducanu, Cristiana Russu, Eric Tschernow, Roxana Trestioreanu, Mihai Țopescu, Leonard Ursachi, Victor Velculescu, Kjersti Vetterstad, Eva Würdinger, MNAC – Muzeul de Artă Contemporană București, MACSB – Muzeul de Artă Comparata Sângeorz Băi, Muzeul Colecțiilor de Artă, NASA/JSC.

Opiniile exprimate în articole aparțin în exclusivitate autorilor.

The opinions expressed in the articles belong exclusively to the authors.

Toate drepturile sunt rezervate.

All rights reserved.

© Uniunea Artiștilor Plastici din România

CORESPONDENŢĂ/ POSTAL ADDRESS

Revista ARTA

Str. Biserica Amzei nr. 7-9, sector 1, București, cod poștal: 010391

redactie@revistaarta.ro

www.revistaarta.ro

DISTRIBUŢIE/ DISTRIBUTION

Revista ARTA poate fi achiziționată din librăriile Cărturești, Humanitas, Librarium, Alexandria, Hecate, Open Art, P U N C H; de la chioșcurile Relay și Inmedio; de la galeriile partenere ODD, Galeria Posibilă, Mobius Gallery; de la redacție și de la filialele UAP din toată țara. Puteți comanda un număr direct de pe site-ul nostru, accesând link-ul cu revista dorită din secțiunea SHOP. Există opțiunea de a comanda orice revistă și în format PDF. Cititorii din afara Europei sunt rugați să ne contacteze pentru orice comandă.

Revista ARTA is available in bookshops around the country such as Cărturești, Humanitas, Librarium, Alexandria, Hecate, Open Art, P U N C H; in Relay and Inmedio newsstands; in partner galleries such as ODD, Galeria Posibilă, Mobius Gallery; from our editorial office, as well as in UAP local headquarters. By clicking on the title of each magazine in the SHOP area, you can buy individual issues either as digital content or in print format. For orders outside the EU please email us.

TIPOGRAFIE/ PRINTING HOUSE

Master Print Super Offset

ISSN: 0004-3354

Revistă finanțată de Guvernul României prin Ministerul Culturii și Identității Naționale.

Magazine funded by the Government of Romania through the Ministry of Culture and National Identity.